BIULETYN EUROREGIONU GLACENSIS

2/2014

Ekspozycja Sýpka otrzymała nagrodę **Gloria Musaealis 2013**

Szanowni Przyjaciele naszego euroregionu,

ponadpiętnastoletnia współpraca polskiej i czeskiej strony zaowocowała nie tylko wieloma namacalnymi efektami wspólnych projektów, lecz również przyczyniła się do poznania życia po jednej oraz drugiej stronie granicy. Z własnych doświadczeń mogę potwierdzić, iż zawsze chętnie powracam do Kotliny Kłodzkiej, ciesząc się na wizytę u znajomych lub przyjaciół, których miałem okazję poznać w czasie funkcjonowania Euroregionu Glacensis. Lubię poznawać kulturę naszych sąsiadów, bo dzięki temu mam świadomość, że tuż za granicą mojej ojczyzny panują trochę inne zwyczaje aniżeli te, które znam z naszej strony. Chętnie biorę udział w wizytach i wyjazdach wycieczkowiczów udających się na polską stronę pogranicza. Cieszę się z sukcesów moich polskich kolegów - burmistrzów, lecz interesują mnie także historie zwykłych ludzi.

Obszar, o którym jeszcze nie tak dawno wiedziliśmy bardzo mało, dzięki pokrewieństwu języków, wielości atrakcji kulturowych i przyrodniczych, a przede wszystkim gościnności naszych polskich przyjaciół, otwiera się nam w całej krasie. Jak powiedziano w marcu na czesko-polskiej konferencji w Trutnovie - biurokratycznych barier nadal jest wystarczająco dużo. Na nich należy skupić uwagę w przyszłym okresie, ponieważ dotykają one zwykłych ludzi, a naszym wspólnym obowiązkiem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju naszego euroregionu.

Petr Hudousek
wiceprzewodniczący czeskiej części Euroregionu Glacensis

Nominacja do prestiżowej nagrody – Ekspozycja muzealna Sýpka Rokytnice v Orlických horách

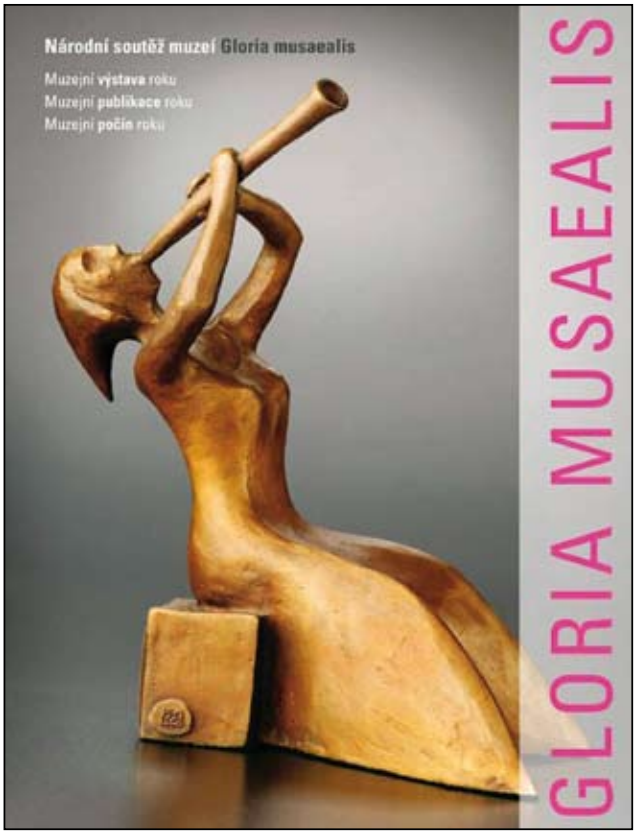

Ekspozycja muzealna **Sýpka – muzeum Orlických hor** (Spichlerz - Muzeum Gór Orlickich) została nominowana w kategorii „muzealne przedsięwzięcie 2013 roku" do grona pięciu najlepszych w prestiżowym narodowym konkursie muzeów Gloria Musaealis 2013, który ogłasza Ministerstwo Kultury Republiki Czeskiej oraz Zrzeszenie Muzeów i Galerii Republiki Czeskiej. Do 12. edycji zgłosiło się łącznie 61 muzeów i galerii z całego kraju z 90 projektami konkursowymi. O ich kolejności decydowało siedmioosobowe jury, a instytucje ogłaszające postanowiły na jego wniosek nagrodzić projekty konkursowe i udzielić nagrody specjalne.

W finale rokytnicki spichlerz konkurował między innymi z nową ekspozycją Narodowego Muzeum Techniki w Pradze oraz Muzeum Wysoczyzny (region Vysočina) w Třebíču.

Uroczyste wręczenie nagród Gloria Musaealis 2013 miało miejsce 15 maja 2014 roku w Pradze w Obecnim domie. Ekspozycja muzealna Sýpka otrzymała nagrodę specjalną przyznaną na wniosek kapituły konkursu w kategorii Muzealne przedsięwzięcie roku 2013. Członkami kapituły konkursu są czołowi przedstawiciele naszych instytucji kultury, nauki oraz życia społecznego.

To z pewnością ogromny sukces i promocja miasta Rokytnice v Orlických horách i całych Gór Orlickich.

W tym roku to już drugi sukces konkursowy w dziedzinie muzealnictwa i ochrony zabytków.

Narodowy konkurs muzeów Gloria Musaealis

W 2013 roku rozpoczęła się dwunasta edycja konkursu. Jest on ogłaszany przez Ministerstwo Kultury RCz i Zrzeszenie Muzeów i Galerii RCz. Celem konkursu jest zwrócenie uwagi opinii publicznej na wkład muzeów i galerii w udostępnianie i wykorzystywanie dziedzictwa kulturowego i jego ochronę oraz na wysokiej klasy działania instytucji i poszczególnych pracowników w sferze muzealnictwa. Konkurs ogłaszany jest w trzech głównych kategoriach - muzealna wystawa roku, muzealna publikacja roku i muzealne przedsięwzięcie roku. W ramach 12. edycji konkursu zostanie wydane roczne sprawozdanie - katalog obejmujący wszystkie projekty zgłoszone do konkursu. Katalog będzie dostępny od 20 maja 2014 roku w sekretariacie konkursu.

http://www.gloriamusaealis.cz;
http://www.cz-museums.cz

Wydawca Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska - Euroregion Glacensis, Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, Republika Czeska
we współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Łukasiewicza 4a/2, 57-300 Kłodzko, Polska
Zarejestrowane przez MK RCz E 16575
Redakcja dla czeskiej części: tel.: 00420 494 531 054, e-mail: info@euro-glacensis.cz, www.euro-glacensis.cz
Redakcja dla polskiej części: tel.: 0048 74 86 771 30, e-mail: biuro@eg.ng.pl, www.euroregion-glacensis.ng.pl
Opracowanie graficzne i przygotowanie do druku: Miloš Kaválek. Druk: Integraf, s.r.o. Náchod

CZ PL Cíl 3/Cel 3 2007_2013
EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PŘEKRAČUJEME HRANICE / PRZEKRACZAMY GRANICE

Wspólne posiedzenie członków polskiej i czeskiej części Euroregionu Glacensis z udziałem ważnych gości

W dniu 29 kwietnia 2014 roku w centrum Walzel w Meziměstí na ziemi broumowskiej odbyło się wspólne posiedzenie członków polskiej i czeskiej części Euroregionu Glacensis. W posiedzeniu uczestniczyli ważni przedstawiciele, między innymi wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego Ing. Oldřich Vlasák, marszałek Województwa Dolnośląskiego Cezary Przybylski, hetman Kraju Kralowohradeckiego Bc. Lubomír Franc, hetman Kraju Pardubickiego JUDr. Martin Netolický Ph.D., przedstawiciele Kraju Ołomunieckiego i Kraju Libereckiego. Oczywiście nie zabrakło też przewodniczących Euroregionu Glacensis: Czesława Kręcichwosta (przewodniczącego polskiej części), Ing. Miroslava Kociána (przewodniczącego czeskiej części), sekretarza polskiej części Euroregionu Glacensis Radosława Pietucha oraz sekretarza czeskiej części Euroregionu Glacensis Jaroslava Štefka.

Przed wspólnym posiedzeniem członków polskiej i czeskiej części Euroregionu Glacensis, które rozpoczynało się o godz. 11.00, wcześniej, o godz. 9.30 odbyła się Konferencja Regionalna czeskiej części Euroregionu Glacensis, będąca najwyższym organem tego stowarzyszenia, obradującym co namniej dwa razy w roku. Konferencja Regionalna zajmowała się przede wszystkim realizacją wspólnych projektów Euroregionu Glacensis, jakim jest przykładowo nowy projekt na rzecz rozwoju turystyki pn. „Grzebieniówka". Ponadto członkowie zostali poinformowali o Programie Współpracy Transgranicznej na okres 2007-2013, czyli o Funduszu Mikroprojektów. Do tej pory wydatkowano już 67% alokacji na ten okres. Przekazano także informacje dotyczące stopnia zaawansowania w przygotowaniu nowego Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej RCz-RP na lata 2014-2020. W obecnym czasie uzgadniane są wskaźniki oraz podział środków finansowych na poszczególne dziedziny. Fundusz Mikroprojektów powinien być kontynuowany w kolejnym okresie programowania i obejmować dwie osie priorytetowe: „Ochrona, wspieranie i rozwój dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego“ oraz „Wspieranie współpracy instytucji“.

11.00 rozpoczęto wspólne posiedzenie członków polskiej i czeskiej części Euroregionu z udziałem ważnych gości, którzy wygłosili przemówienia poświęcone działalności Euroregionu Glacensis i przygotowaniom do stworzenia Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej (EUWT). To nowy, wyższy wymiar współpracy międzynarodowej. Ideą EUWT jest ułatwienie i wspieranie nie tylko współpracy transgranicznej, ale też ponadnarodowej i międzyregionalnej w celu wzmocnienia spójności gospodarczej i społecznej. To jeden z efektów realizacji wspólnego projektu pn. „Strategia zintegrowanej współpracy czesko-polskiego pogranicza“. Głównym celem projektu jest opracowanie wspólnej strategii zintegrowanej współpracy na lata 2014-2020, która będzie stanowiła podstawowy dokument koncepcyjny wskazujący dziedziny możliwej współpracy oraz proponujący działania do wdrożenia. Kolejnym celem projektu jest wzmocnienie i rozwój wzajemnych stosunków i współpracy partnerów oraz zrównoważony rozwój ich obszarów. W końcowym etapie realizacji projektu powinny zostać podjęte czynności procesowe związane z zarejestrowaniem nowego podmiotu prawnego. Partnerem wiodącym jest Kraj Kralowohradecki, a pozostałymi partnerami są: Województwo Dolnośląskie, Kraj Liberecki, Kraj Pardubicki, Kraj Ołomuniecki, Euroregion Glacensis i Euroregion Nysa. Więcej aktualnych informacji można uzyskać na stronach www.4cbc.eu.

Wszyscy uczestnicy spotkania, przedstawiciele miast i gmin, samorządów krajskich i wojewódzkich potwierdzili, że wzajemna współpraca przynosi oczekiwane efekty i korzyści, jest potrzebna i pożądana. Głównym punktem rozmów była więc dyskusja dotyczą nazwy przyszłego EUWT. Nazwa robocza „Nowe Sudety“ nie została przyjęta przez Radę Kraju Pardubickiego, należało więc przyjąć nowe rozwiązania. Żywo dyskutowano o geograficznym znaczeniu słowa Sudety (las dzików), które jest po stronie polskiej powszechnie używane i nie wywołuje żadnych emocji (Sudecka Izba Gospodarcza, Sudecki Urząd Celny, Rallye Sudety itp.). Nazwa Sudety w języku czeskim ma jednak dzisiaj dwa znaczenia. Początkowe znaczenie słowa Sudety (w języku czeskim też Krkonošsko-jesenická subprovincie, po niemiecku Sudeten) to pasmo górskie ciągnące się od Kotliny Dreźnieńskiej po Bramę Morawską. Drugie znaczenie słowa Sudety (w czeskiej komunikacji dziś przeważające) to część czeskiego pogranicza, na którego terenie do lat 1945-1946 żyli sudeccy Niemcy. W tym znaczeniu pojęcie Sudety (po polsku Kraj Sudetów, po niemiecku Sudetenland) powiązane jest z zajęciem przez wojska niemieckie i późniejszym wysiedleniem niemieckiej ludności.

W toku prowadzonych rozmów zdecydowano, że nazwa „Nowe Sudety“ nie może zostać przyjęta, ponieważ mogłaby negatywnie wpłynąć na działalność przyszłego ugrupowania. Uzgodniono więc, że powołana zostanie grupa robocza, która spotka się na początku maja 2014 roku i wraz z ekspertami ds. marketingu będzie szukała innej odpowiedniej nazwy. Z takim wnioskiem wspólne posiedzenie zakończono.

Skorzystaliśmy z obecności ważnych gości i przeprowadziliśmy wywiad z panem Ing. Oldřichem Vlasákiem, wiceprzewodniczącym Parlamentu Europejskiego, który był obecny przy narodzinach Euroregionu Glacensis.

Jak postrzega Pan ogólnie działalność Euroregionu Glacensis?

Muszę powiedzieć, że jestem blisko związany z Euroregionem Glacensis. Byłem jednym z jego pierwszych wiceprzewodniczących, aktywnie śledzę lokalne wydarzenia i staram się uczestniczyć w różnego typu działaniach. Pamiętam, że na początku zastanawialiśmy się, jak duży będzie ten region, jak dalece będzie sięgać w głąb kraju. Nawiązywaliśmy współpracę z Krajem Pardubickim, którego na początku nie było w strukturach euroregionu, później z Krajem Ołomunieckim. Po latach funkcjonowania tego regionu mogę w sposób odpowiedzialny powiedzieć, że to projekt, który w obecnym czasie jest bardzo potrzebny. W poprzednim ustroju kontakty przez granicę zostały sztucznie przerwane, a ich odnowienie w sposób zrozumiały trwa jakiś dłuższy czas. Nie tylko przystąpienie do Unii Europejskiej, ale także wykorzystanie środków finansowych na pogłębienie współpracy jest więc w tym względzie korzystne. Dzięki tym środkom możemy dziś usunąć bariery, które to uniemożliwiają, przykładowo dobudować przejścia graniczne. Ponadto teraz przygotowywana jest organizacyjna zmiana funkcjonowania euroregionu, powstaje Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej (tzw. EUWT). Nowy instrument będzie wymagał większej koordynacji na poziomie miast, gmin, na szczeblu rad, ale także innych partnerów. Należy sobie uświadomić, że na tę dziedzinę będą przeznaczone kolejne środki finansowe i żal byłoby ich nie wykorzystać. Parlament Europejski zatwierdził zwiększenie środków finansowych na europejską współpracę terytorialną, szczególnie zaś na współpracę transgraniczną. Dlatego należy przygotowywać nowe projekty i zakończyć te obecne. Naszym celem jest, aby granica z Polską była bez barier i była w pełni "przepuszczalna". Pomoże to obu państwom i wszystkim, którzy wzdłuż granicy mieszkają.

Jak wygląda współpraca między Panem a gminami z danego obszaru?

W zasadzie znam większość burmistrzów. Wcześniej przez dziesięć lat byłem prezesem Związku Miast i Gmin, więc ich znam. Dziś jestem radnym i aktywnie uczestniczę w polityce samorządowej. Wiem, z jakimi problemami borykają się miasta i gminy. Kontakty z gminami są mi potrzebne także do mojej pracy w Brukseli. Byłem tu kilkukrotnie i nasza współpraca jest naprawdę długofalowa.

Jak ocenia Pan działalnoťć Euroregionu Glacensis?

Chwalę Euroregion Glacensis za umiejętnoťć gospodarowania. Jesteście na plusie i macie rezerwę, co jest bardzo dobre. Dzięki euroregionowi zrealizowano szereg udanych projektów, z których słusznie możemy być wszyscy dumni.

Międzynarodowa czesko-polska konferencja Společenské centrum UFFO Trutnov, 27 marca 2014 roku

Dnia 27 marca 2014 roku w obiekcie Společenské centrum UFFO w Trutnovie odbyła się międzynarodowa czesko-polska konferencja pt. „Bariery systemowe w rozwoju czesko-polskiej współpracy", która realizowana była w ramach projektu EUREGIO PL-CZ. W konferencji wzięli udział ważni goście zajmujący się tą tematyką. Zaproszenie przyjęła pani Grażyna Bernatowicz (ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Pradze), Bc. Lubomír Franc (hetman Kraju Kralowohradeckiego), Daria Kardaczyńska (dyrektor sekretariatu polskiej części Euroregionu Silesia, będącej partnerem wiodącym projektu EUREGIO PL-CZ), Mgr. Igor Šedo (Ministerstwo Spraw Zagranicznych - Departament Krajów Europy Środkowej), Jean Rubio (przedstawiciel MOT - Transgranicznej Misji Operacyjnej we Francji). Oczywiście nie zabrakło też przewodniczących Euroregionu Glacensis: Czesława Kręcichwosta oraz Ing. Miroslava Kociána, przedstawicieli euroregionów: Nysa, Pradziad, Silesia, Śląsk Cieszyński, Beskidy, przedstawicieli administracji państwowej - Ministerstwa Transportu Republiki Czeskiej oraz Ministerstwa Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej.

Konferencję rozpoczęły wystąpienia ważnych gości, między innymi pani Grażyny Bernatowicz, pana Bc. Lubomíra Franca i byłego konsula generalnego we Wrocławiu Igora Šeda. Mówili oni przede wszystkim o obecnej sytuacji w zakresie współpracy transgranicznej, omawiali aktualny stan i przedstawiali propozycje działań w danym zakresie na nowy okres programowania 2014-2020.

Tematyka przedpołudniowego bloku wykładów skupiała się wokół głównych barier i problemów, które utrudniają współpracę transgraniczną na polsko-czeskiej granicy. W tym panelu pani Daria Kardaczyńska zaprezentowała projekt pn. „EUREGIO PL-CZ". Pan Ing. Michal Samiec z firmy PROCES - Centrum pro rozvoj obcí a region, s.r.o., Ostrava omówił analizę problemów systemowych współpracy transgranicznej na polsko-czeskiej granicy. Firma PROCES opracowała taką analizę właśnie w ramach projektu EUREGIO PL-CZ. Informacje bezpośrednio z praktyki przedstawił pan František Molík z Krajskiej Izby Gospodarczej Kraju Kralowohradeckiego, dyrektor oddziału w Náchodzie. Wymienił on podstawowe trudności we współpracy w zakresie przedsiębiorczości. Przedstawiono przykłady z praktyki, jak funkcjonuje „granica", tzw. dawne przejścia graniczne. Druga część przedpołudniowego panelu dotyczyła zagadnień związanych z zagranicznymi doświadczeniami we współpracy transgranicznej w ramach państw Unii Europejskiej. Swoje spostrzeżenia z zagranicznych podróży po regionach Unii przedstawili Bogdan Kasperek, sekretarz polskiej części Euroregionu Śląsk Cieszyński, i Andrzej Jankowski, sekretarz polskiej części Euroregionu Nysa. W swoim wystąpieniu jednoznacznie podkreślali, iż bariery tkwią w transporcie. Jean Rubio przedstawił nową platformę o nazwie Transgraniczna Misja Operacyjna (MOT), stanowiącą rezultat francuskich doświadczeń w zakresie współpracy transgranicznej i mającą pomagać w rozwoju współpracy, wymianie struktur, dokonywaniu zmian, analizie administracyjnych problemów prawnych na tej granicy itp.

Popołudniowy panel wykładów zatytułowano „Przyszłość współpracy transgranicznej w latach 2014-2020". Ing. Martin Janeček z Ministerstwa Transportu RCz mówił o przedsięwzięciach związanych z połączeniami drogowymi na czesko-polskiej granicy. Pan PhDr. Martin Dohnal, Ph.D. z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego RCz omówił przyszły Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej 2014-2020. Przyszłość współpracy euroregionalnej korzystającej z aktualnie osiągniętych efektów przedstawił Václav Laštůvka, sekretarz czeskiej części Euroregionu Śląsk Cieszyński. Przed zakończeniem konferencji odbyła się dyskusja panelowa przedstawicieli polsko-czeskich euroregionów, którą moderował Radosław Pietuch. Uczestnicy byli zgodni, że należy ulepszać transgraniczną dostępność transportową, ponadto należy zniwelować barierę językową, wprowadzając naukę języka polskiego dla czeskich obywateli i naukę języka czeskiego dla polskich obywateli, naukę języka dla pracowników instytucji administracji państwowej z obu państw. Poprzez działania edukacyjne w ramach euroregionów powinno się włączać do współpracy transgranicznej młodzież i dzieci. Należy realizować wspólne projekty, które zbliżają polskich i czeskich mieszkańców i które będą kontynuowane nawet bez wsparcia ze środków unijnych.

Na zakończenie konferencji przewodniczący czeskiej części Euroregionu Glacensis Ing. Miroslav Kocián, dziękując wszystkim za uczestnictwo, powiedział, że z radością oczekuje już dalszej współpracy w nadchodzącym okresie.

Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej Grażyna Bernatowicz odwiedziła Euroregion Glacensis

Pani Grażyna Bernatowicz, ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Czeskiej, została mianowana 11 czerwca 2013 roku, gdy przekazała do rąk prezydenta Miloša Zemana listy uwierzytelniające.

Uczestniczyła w międzynarodowej czesko-polskiej konferencji, która odbyła się 27 marca 2014 roku w Trutnovie

Pani Grażyna Bernatowicz gościła w dniu 27 marca 2014 roku na międzynarodowej czesko-polskiej konferencji w Trutnovie, a później udała się z wizytą do miasta Třebechovice pod Orebem. Wspomniana konferencja była poświęcona tematyce barier systemowych w rozwoju czesko-polskiej współpracy. Ambasador Grażyna Bernatowicz była ważnym gościem konferencji i w przedpołudniowym panelu, po uroczystym otwarciu konferencji, wystąpiła ze swoim przemówieniem. Przytaczamy jej słowa, które były bardzo cenne i ważne: „Dzięki wsparciu unijnemu udaje się nam realizować projekty, których inaczej pewnie by nie było. Gdyby Polska i Republika Czeska działały samodzielnie, pozyskanie takiego wsparcia nie byłoby możliwe, co jest bardzo ważne dla wzajemnych stosunków. Zdefiniowaliśmy również bariery, które mogą utrudniać realizację projektów. Za ważne uważam także przedsięwzięcia kulturalne i społeczne. Ponadto należy stworzyć bardziej efektywne sieci - transportowe, drogowe i kolejowe. Powinniśmy myśleć także o tym, że w 2014 roku obu państwom pomagają fundusze strukturalne. W Polsce fundusze te naprawdę przyczyniły się do zdynamizowania naszej gospodarki, podobnie jak w Republice Czeskiej. Nie ma wątpliwości, że to są ogromne korzyści. Już dziś powinniśmy myśleć o tym, jak te środki wykorzystać w maksymalnie efektywny sposób, czyli pokonać wszystkie bariery systemowe. Oczywiście nikt nie zrobiłby tego lepiej niż ten, kto zna środowisko w gminie, w regionie. Projekty regionalne będą korzystne nie tylko dla polskiego i czeskiego regionu, będą mogły przynosić korzyści także dla Europy Środkowo-Wschodniej. Tak uważają również nasi europejscy partnerzy. Nasze państwa naprawdę odgrywają ważną rolę w negocjacjach, które prowadzone są w Brukseli. Chciałabym wszystkim podziękować za osobiste zaangażowanie. Wierzę, że przyszła współpraca będzie bardzo owocna, a jednocześnie życzę pomyślnego korzystania ze środków, które otrzymaliśmy z Unii Europejskiej".

Zapytaliśmy panią Grażynę Bernatowicz

1. Jaki jest główny cel misji w Republice Czeskiej?

„Życzyłabym sobie, aby głównym efektem mojej misji w Republice Czeskiej było wzajemne zbliżenie naszych narodów. Przyjechałam do Czech w momencie, gdy nasze stosunki międzypaństwowe są najlepsze w historii, a więc najwyższa pora, aby przejawiło się to także w stosunkach międzyludzkich. Ucieszyłabym się, gdyby Czesi lepiej poznali Polskę i Polaków, zaczęli do nas regularnie przyjeżdżać, aby miejsce wciąż jeszcze żywych uprzedzeń zajęły osobiste doświadczenia z naszego kraju - jestem przekonana, że te będą tylko pozytywne".

2. Jak postrzega Pani działalność euroregionów?

„Dzięki euroregionom współpraca między jednostkami samorządowymi zyskała wymiar europejski, co daje jej podobne możliwości rozwoju, jakie mają inne regiony w Europie Zachodniej. Bardzo ważne jest stworzenie optymalnych warunków do wspólnego korzystania z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w okresie programowania 2014-2020, do określenia celów poprawiających poziom życia mieszkańców euroregionów. Możemy pochwalić się bardzo owocną współpracą transgraniczną. Euroregiony ją wzmacniają i rozszerzają i dlatego zasługują na wszelkie wsparcie".

Kariera zawodowa

Pani Grażyna Bernatrowicz pełniła obowiązki wiceministra spraw zagranicznych ds. spraw parlamentarnych, polityki europejskiej i praw człowieka od 28 listopada 2007 roku. Nadzorowała coraz bliższą współpracę dwustronną Polski z najważniejszymi państwami członkowskimi Unii: Niemcami, Francją, Wielką Brytanią, Włochami i Hiszpanią. Była odpowiedzialna za realizację jednego z największych priorytetów prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej - polityki rozszerzenia.

Pani ambasador jest pracownikiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych od 1993 roku, najpierw jako doradca ministra i wicedyrektor Departamentu Badań Strategicznych - PISM. Od 1998 roku pełniła funkcję dyrektora koordynatora problematyki integracji europejskiej. W latach 2000-2002 pełniła funkcję podsekretarza stanu odpowiedzialnego za sprawy międzynarodowe, ekonomiczne i prawne. W latach 2002-2007 była ambasadorem w Królestwie Hiszpanii i Księstwie Andory. Była jednym z 10 najlepszych szefów polskich placówek dyplomatycznych na świecie.

Jest autorką około 70 publikacji naukowych, książek, artykułów naukowych publikowanych w kraju i zagranicą, poświęconych problematyce południa Europy, integracji europejskiej, współpracy regionalnej. Od 1995 roku jest profesorem w Wyższej Szkole Zarządzania i Prawa im. H. Chodkowskiej w Warszawie. Była także stypendystką Uniwersytetu J. Kennedy'ego w Tillburgu (Holandia), instytutów naukowych w Madrycie, Lizbonie, Paryżu i Belgradzie. Odznaczona została najwyższym odznaczeniem Króla Hiszpanii „Orderem Izabeli Katolickiej", Królów Szwecji i Norwegii oraz odznaczeniami Portugalii, Węgier, Malty, Rumunii oraz Kawalerów Maltańskich.

Stan obecny i przyszłość programów współpracy transgranicznej

Programy współpracy transgranicznej stały się nieodłącznym elementem wspierania rozwoju obszarów granicznych. Dla naszego kraju kralowohradeckiego współpraca transgraniczna oznacza możliwość odnowienia i inwestowania w gminy, które znajdowały się kiedyś na skraju politycznych zainteresowań Pragi. Ze względu na to, że wraz z bieżącym rokiem rozpoczął się nowy okres programowania, warto wspomnieć o zmianach, jakie stoją przed nami.

Nie chciałbym zbytnio zatrzymywać się w tym miejscu nad informacjami dotyczącymi nowego ustawodawstwa, które zatwierdziliśmy w Brukseli. Niemniej jednak każdy wie, że w efekcie końcowym to właśnie rozporządzenia unijne będą musiały być przestrzegane przez instytucje zarządzające i beneficjentów końcowych, a więc warto je znać.

Do współpracy transgranicznej, oprócz horyzontalnego rozporządzenia ogólnego, konkretnie odnoszą się dwa akty europejskie.

Pierwszym z nich jest zupełnie nowe rozporządzenie ustanawiające przepisy szczególne, dotyczące dofinansowywania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego celu „Europejska Współpraca Terytorialna".

Drugim jest rozporządzenie zmieniające, dotyczące europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (tzw. EUWT).

Dzięki tym przepisom wzmocni się współpraca transgraniczna jako taka, łatwiej można będzie kreować projekty transgraniczne.

Zgodnie z zatwierdzonymi zasadami tematyka programów powinna być jak najbardziej skoncentrowana – w niektórych przypadkach aż 80% budżetu danego programu powinno być podzielone pomiędzy maksymalnie 4 cele tematyczne. W ramach celów tematycznych każdy program musi wskazać bardziej szczegółowe priorytety inwestycyjne, które będzie realizować.

Priorytet będą miały poniższe cztery europejskie cele tematyczne:
- wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji,
- zwiększenie dostępności do technologii informacyjnych i komunikacyjnych,
- wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw,
- wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną.

Z punktu widzenia współpracy transgranicznej bardzo istotny będzie także następujący cel: promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobieganie ryzyku i zarządzanie ryzykiem, promowanie wzrostu zapewniającego zatrudnienie, inwestycje w kształcenie, jak również wzmacnianie zdolności instytucjonalnych instytucji publicznych.

Kolejną ważną zmianą jest to, że wszyscy beneficjenci będą musieli posługiwać się wskaźnikami produktu (w tym wskaźnikami jakościowymi). To na razie jest temat trudny i niezbyt zrozumiany, ponieważ nie każdy z nas tak samo rozumie pojęcie rezultatu i produktu. Przygotujmy się więc do bardziej skomplikowanej ewidencji i analizy tego, co osiągnięto w wyniku projektów.

Należy także wspomnieć o wspieraniu strategii makroregionalnych. Chociaż nie udało się przeforsować strategii dla obszaru zakarpackiego, w przyszłości można się spodziewać większej uwagi poświęcanej szerszemu pojęciu współpracy aniżeli tylko po dwóch stronach granicy.

Tym, co interesuje każdego, jest konkretny sposób wdrażania polityki współpracy transgranicznej w naszym euroregionie. Czyli jaki jest stan obecny i jakie nowości przyniesie nowy Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska, którego przygotowania rozpoczęto już w kwietniu 2012 roku.

Struktura wdrażająca tego programu zostanie co do zasady zachowana w obecnej formie. Najważniejszą zmianą będzie wzmocnienie roli Wspólnego Sekretariatu Technicznego w ramach kontroli współpracy i wpływu transgranicznego podczas realizacji projektów.

Nowy program Czechy-Polska będzie skupiał się na takich tematach, jak: bezpieczeństwo, wykorzystanie potencjału polsko-czeskiego pogranicza w zakresie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, dostępność transportowa regionu, edukacja i współpraca instytucji publicznych i pozarządowych. Większość środków będzie przeznaczona na działania związane z dziedzictwem przyrodniczym i kulturowym pogranicza polsko-czeskiego oraz rozwojem infrastruktury drogowej.

Ostateczna wersja Programu powinna być złożona w Komisji Europejskiej w trzecim kwartale 2014 roku. W związku z tym wstępnie zakłada się, że pierwszy nabór projektów mógłby się odbyć najwcześniej w pierwszym kwartale 2015 roku.

Z punktu widzenia przyszłości naszego Euroregionu Glacensis najważniejsze jest uzgodnienie, że realizacja Funduszu Mikroprojektów będzie podobna jak dotychczas i odbędzie się w formie 6 projektów parasolowych z partnerem wiodącym po stronie czeskiej.

Na Fundusz zostanie przeznaczone 20% alokacji Programu (na początku 15%, dodatkowe środki będą udostępnione, jeżeli dany projekt parasolowy spełni odpowiednie kryteria).

Mikroprojekty wybierane w ramach projektów parasolowych euroregionów będą dotyczyły w szczególności współpracy instytucji publicznych i pozarządowych oraz wykorzystania zasobów przyrodniczych i kulturowych pogranicza. W niektórych euroregionach będą wspierane również przedsięwzięcia z zakresu edukacji.

W zależności od tematyki i poziomu partnerstwa mikroprojekty będą mogły aplikować o dofinansowanie w granicach od 20 000 do 60 000 EUR z EFRR.

Nie chciałbym w tym miejscu zbytnio się zatrzymywać nad interpretacją zasad.

Chętnie wysłucham Państwa pomysłów i uwag, co powinniśmy zrobić w naszym euroregionie, z którym czuję się bardzo blisko związany, ponieważ w przeszłości byłem jednym z jego wiceprzewodniczących.

Ucieszę się także, jeżeli nadal będę mógł wspierać Euroregion i ludzi, tak jak czyniłem to do tej pory. Wspieranie konkretnych osób, które tworzą i reprezentują nasz Euroregion, jest bowiem najważniejsze, ponieważ bez nich takie spotkania nie byłyby możliwe.

Za ich pracę pragnę więc w tym miejscu głośno i publicznie im podziękować.

Ing. Oldřich Vlasák,
wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego

10-lecie obecności Czech w Unii Europejskiej

To już dziesięć lat, gdy zostaliśmy członkami Unii Europejskiej i po raz pierwszy wybieraliśmy swoich przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego. Dziesięć lat to wystarczająco długo, aby zastanowić się nad naszym członkostwem. Dla przypomnienia - o tym, że chcemy być członkami UE, zdecydowaliśmy w referendum już jedenaście lat temu, w czerwcu 2003 roku, gdy 77% wyborców, w tym ja, opowiedziało się za przystąpieniem do Unii.

Gdy przystępowaliśmy do UE, wielu z nas utożsamiało członkostwo ze swobodą podróżowania, studiowania i podejmowania pracy. Takie właśnie wartości, według ówczesnych badań, 62% obywateli uważało za korzyść wynikającą z członkostwa. Zwłaszcza dla tych z nas, którzy żyli w czasach pozwoleń na wyjazdy, promes dewizowych czy rewizji osobistych na granicy, swobodne przekroczenie granicy było czymś naprawdę nieocenionym. Po dziesięciu latach okazuje się jednak, że ta swoboda staje się dla wielu coraz bardziej oczywista i dziś dostrzega ją jako aktualną „tylko“ niespełna połowa (46%) z nas.

Gdy wstępowaliśmy do UE, oczekiwaliśmy także, że dzięki członkostwu w niej zapewnimy sobie ochronę przed zewnętrznym wrogiem. Niemal połowa mieszkańców (48%) twierdziła wówczas, że dzięki członkostwu w Unii będą się czuli bardziej bezpiecznie. Gwarancja bezpieczeństwa stanowi nadal jedną z najważniejszych wartości dla mieszkańców Unii Europejskiej, w tym Czechów. Konflikty zbrojne w basenie Morza Śródziemnego, sytuacja na Ukrainie i ryzyko kolejnej zimnej wojny z pewnością wartość tę jeszcze wzmocnią.

W ciągu dziesięciu lat naszego członkostwa Czesi dali się poznać nie tylko w Brukseli jako naród sceptyków i krytyków. Niewielu zadaje sobie pytanie, dlaczego? Przeżyliśmy zawód w postaci traktatu monachijskiego, okupację w sześćdziesiątym ósmym, czterdziestoletnie dewastacyjne rządy komunistów i niejednoznacznie ocenianą transformację naszej gospodarki i społeczeństwa po rewolucji aksamitnej w osiemdziesiątym dziewiątym roku. Wynegocjowane warunki akcesyjne RCz w postaci nierównych warunków dla rolników, zamknięte dla nas rynki pracy w sąsiednich krajach czy „poluzowanie“ paktu stabilności i wzrostu, gdy naruszyli go ci silni, naszego sceptycyzmu nie zmniejszyły.

Przed przystąpieniem do UE mieliśmy obawy, jakie problemy przyniesie rolnikom nowa sytuacja, baliśmy się o nasze miejsca pracy i wzrost przestępczości zorganizowanej. Jednak żadna z tych obaw w decydujący sposób się nie sprawdziła. Przeciwnie, rynek pracy jest ustabilizowany, a dotacje do rolnictwa tworzą z ziemi jedną z najbardziej dochodowych inwestycji. Dla większości Czechów negatywy Unii oznaczają dziś w szczególności marnowanie pieniędzy i ogromną biurokrację.

Tak, Unia ma też niemało błędów, wielu krytykom aż nazbyt przypomina projekt „budowniczy" RWPG, wiele osób jest zdegustowanych nieustanną unijną propagandą i bezsensownymi „proeuropejskimi" kampaniami. Pomimo tego wszystkiego ten projekt współpracy gospodarczej ma jednak swoje niepodważalne zalety, które zdecydowanie przeważają nad minusami, a więc nawet po dziesięciu latach nie głosowałbym w inny sposób w sprawie naszego członkostwa. Kluczowym pytaniem pozostaje to, jak Unia powinna wyglądać? Czym powinna się w przyszłości zajmować? Jak powinna funkcjonować?

Prezydent Miloš Zeman widzi przyszłość Unii w federacji, mówi, że nadejdzie czas, gdy udział w wyborach europejskich będzie obowiązkowy. Przewodniczący Parlamentu Europejskiego Schulz chce wzmocnić integrację gospodarczą i budżetową Unii Europejskiej, tak samo jak wspólną politykę zagraniczną, i wierzy, że przyszłość euro jest obiecująca. Chętnie widziałby Europę bardziej spójną oraz Europejczyków, którzy myślą w wymiarze ogólnoeuropejskim. Otwarcie mówię, że mam nieco inne wyobrażenie o przyszłości Europy. Moim zdaniem bowiem europejski demos nie istnieje, a europejskość to na razie tylko fikcja.

Moim zdaniem, fundamentem europejskiego projektu nadal musi być międzyrządowa współpraca i swobodna przestrzeń gospodarcza bez nadmiernych regulacji, rozdętej biurokracji i trwonienia pieniędzy podatników.

Uważam, że prawdziwym instrumentem integracji europejskiej jest usuwanie zbędnych i dla ludzkiej wolności i dla dobrobytu kontrproduktywnych barier w przepływie osób, towarów, usług i kapitału.

Według mnie, celem współpracy europejskiej jest w pierwszej kolejności współpraca gospodarcza, a dopiero potem środowiskowa, społeczna, względnie kulturalna, ale nie unifikacja warunków rynkowych.

Moim zdaniem, wojskowa współpraca na rzecz bezpieczeństwa powinna być domeną NATO, nie Unii Europejskiej.

Sądzę, że prawdziwą istotą integracji europejskiej jest ludzka wolność i konkurencyjny system rynkowy, gdy regulacje mają miejsce tylko i wyłącznie tam, gdzie rynek kuleje.

Osobiście potrafię sobie wyobrazić unię celną ze Stanami Zjednoczonymi i Kanadą bardziej niż jakąkolwiek głębszą współpracę polityczną z Rosją.

Euro postrzegam jako projekt dla tych, którzy chcą współpracować w sferze monetarnej i którzy zdecydują się na rezygnację z jednego z kluczowych instrumentów ekonomicznych. Odrzucam wspólne europejskie opodatkowanie.

Dumnie opowiadam się za wartościami chrześcijańskimi, korzeniami naszej cywilizacji i odrzucam w tym względzie pozytywną dyskryminację mniejszości.

Jestem twardym zwolennikiem amerykańskiego sposobu prowadzenia polityki imigracyjnej.

Odrzucam nowoczesne formy appeasementu zagraniczno-politycznego, jestem przekonany, że wartości odnoszące się do praw i swobód człowieka musimy eksportować na cały świat.

Tak w krótkim ujęciu przedstawia się moja wizja przyszłej Europy!

CYKLOBUSY I POCIĄGI PRZEWOŻĄC
REJON BUKOVÁ HORA – SUCH
W SOBOTY, NIEDZIELE I ŚWIĘTA PA

Cyklobusy w Góry Orlickie, rejon Bukovej hory i Kralickiego Śnieżnika ponownie zaczynają kursować, tym razem o tydzień później. Wynika to z uzgodnienia okresu funkcjonowania cyklobusów z innymi regionami, takimi jak Karkonosze, Czeski Raj i Pogranicze Kłodzkie.

W tym roku cyklobusy będą jeździły po raz pierwszy z kolejnego ważnego miasta - Pardubic. Linia z Holic zostanie przedłużona do Pardubic. W przypadku pozostałych linii nieco zmieniają się tylko godziny, co wynika z dopasowania do nawiązujących połączeń autobusowych i pociągów. Prosimy więc o zapoznanie się z aktualnym rozkładem jazdy. Także w tym roku będzie kursował cyklobus, jeżdżący na stronę polską, w Góry Bystrzyckie, z przystankiem w samym centrum gór, w Spalonej. Do tej pory niezbyt odkryte tereny sąsiedniej Polski oferują bogatą sieć szlaków rowerowych, łączących ciekawe miejsca turystyczne. Na szlakach można się natknąć na gospodarstwa agroturystyczne i liczne obiekty gastronomiczne. W popularne szczytowe partie Gór Orlickich i Kralickiego Śnieżnika, gdzie znajduje się wiele atrakcji turystycznych, będą kursowały autobusy łącznie na jedenastu liniach. W tym roku można zwiedzić nowo otwarte Muzeum Gór Orlickich - Sýpka (Spichlerz) w Rokytnicy w Orlických horách. Muzeum zostało nominowane w kategorii „Przedsięwzięcie muzealne 2013 roku“ do grona pięciu najlepszych w prestiżowym narodowym konkursie muzeów Gloria Musaealis 2013, który ogłasza Ministerstwo Kultury Republiki Czeskiej oraz Zrzeszenie Muzeów i Galerii Republiki Czeskiej. Znajdują się w nim nowoczesne multimedialne ekspozycje. To doskonała propozycja wycieczkowa zwłaszcza dla dzieci.

Ponownie chcielibyśmy prosić Państwa o należytą uwagę i bezpieczeństwo podczas jazdy. Prosimy respektować także prawa innych uczestników ruchu turystycznego, w szczególności pieszych. Wybierając trasy, warto pamiętać o swoim zdrowiu i aktualnej kondycji. Dla pewności można zapisać sobie w telefonie komórkowym numery do GOPR i czeskiego odpowiednika Horská služba ČR, którzy w razie potrzeby udzielą pierwszej pomocy.

Cały region Gór Orlickich to obszar cenny pod względem przyrodniczym, który powinniśmy wszyscy chronić dla przyszłych pokoleń. Dołączamy więc dziesięć „przykazań bezpieczeństwa“ rowerzysty i prosimy: korzystajcie tylko z wyznaczonych tras i nie obciążajcie naszej ziemi zbędnymi śmieciami, z którymi przyroda sobie nie poradzi.

Więcej na www.euro-glacensis.cz

ARRIVA VÝCHODNÍ ČECHY a.s.

Arriva Transport Východní Čechy a.s.,
provozní oblast Nové Město nad Metují
tel: 491 474 466
www.arriva-vychodnicechy.cz

1) Fialová linka

Jaroměř - Česká Skalice - Nové Město n. Met. - Ohnišov - Bačetín - Bystré - Sedloňov - Deštné v Orlických horách - Šerlich

čas	čas	OD zastávky PŘ	čas	čas
7.20	12.05	**Jaroměř, Josefov, Korunní hrady**	11.20	16.50
|	|	Jaroměř, Sv. Čecha	11.18	16.48
|	|	Jaroměř, Tanex	11.16	16.46
7.30	12.15	**Jaroměř, aut. st.**	11.15	16.45
|	|	Dolany, Čáslavky	11.11	16.41
|	|	Dolany	11.10	16.40
|	|	Dolany, Sviniště'any	11.08	16.38
|	|	Velký Třebešov	11.06	16.36
7.50	12.35	**Česká Skalice, nám.**	11.03	16.33
7.54	12.39	Česká Skalice, Rozkoš	10.59	16.29
|	|	Provodov-Šonov, Provodov, náves	10.55	16.25
8.00	12.45	Provodov-Šonov, Šonov, hostinec	10.53	16.23
|	|	Nové Město n. Met., Vrchoviny, dolní	10.49	16.19
8.15	13.00	**Nové Město n. Met., žel. st.**	10.47	16.17
|	|	Nové Město n. Met., Na Rychtě	10.45	16.15
8.25	13.10	Nové Město n. Met., nám. Republiky	10.43	16.13
|	|	Nové Město n. Met., Na Žďáru	10.40	16.10
|	13.14	Ohnišov, Zákraví	10.38	16.08
|	13.16	Bohdašín, Vanovka	10.37	16.07
8.34	13.19	**Ohnišov, U Jelena**	10.36	16.06
|	|	Ohnišov, host. U potoka	10.34	16.04
8.41	13.26	**Bačetín**	10.30	16.00
8.45	13.30	Bystré v Orl. h.	10.26	15.56
|	13.32	Sněžné, Na Krahulci	10.23	15.53
|	13.33	Sněžné, odbočka Dobřany	10.22	15.52
|	|	Sedloňov, Gestra	10.21	15.51
|	|	Sedloňov, U Našků	10.20	15.50
8.52	13.37	**Sedloňov, hostinec**	10.18	15.48
|	|	Sedloňov, odb. Šerlišský mlýn	10.16	15.46
8.56	13.41	Deštné v Orl. h., odb. Špičák	10.14	15.44
|	|	Deštné v Orl. h., Jiřenka	10.13	15.43
9.00	13.45	**Deštné v Orl. h., Národní dům**	10.11	15.41
|	|	Deštné v Orl. h., sjezdovka	10.09	15.39
9.05	13.50	Deštné v Orl. h., Zákoutí hot. Orlice	|	|
9.15	14.00	**Deštné v Orl. h., Šerlich, Masarykova ch.**	10.00	15.30

2) Hnědá linka

Nové Město nad Metují - Náchod - Kudowa Zdrój - Zieleniec / Spalona - Orlické Záhoří - Šerlich

čas		OD zastávky PŘ		čas
8.05		**Nové Město n. Met., Náchodská**		11.35
8.15		Nové Město n. Met., žel. st.		|
|		Nové Město n. Met., Na Rychtě		11.30
|		Nové Město n. Met., Malecí nemocnice		11.28
|		Nové Město n. Met., Vrchoviny, rozc.		11.26
|		Náchod, Staré Město rozc.		11.19
|		Náchod, Okresní úřad		11.17
8.45		**Náchod, aut. st.**		11.15
|		Náchod, Bělovles, státní hranice		|
|		Kudowa Zdrój, Słone, granica państwa		|
8.55		**Kudowa Zdrój, d. k.**		11.04
9.01		Lewin Kłodzki		10.58
9.07		Ludowe		10.52
9.09		Zieleniec, Kozia Halla		10.50
9.16		Zieleniec, AWF		10.43
9.19		**Zieleniec**		10.40
9.27		Lasówka, wieś		10.32
9.32	čas	Mostowice	čas	10.27
(	10.40	Spalona	9.55	(
|	|	Mostowice, celnice	|	|
|	|	Orlické Záhoří, celnice	|	|
9.34	10.50	**Orlické Záhoří, u kostela**	9.45	10.25
9.38	10.54	Orlické Záhoří, Bedřichovka	9.41	10.21
9.45	11.00	**Deštné v Orl. h., Šerlich, Masarykova ch.**	9.35	10.15

3) Růžová linka

Jaroměř - Hradec Králové - Třebechovice pod Orebem - Opočno - Dobruška - Bačetín - Deštné v Orlických horách - Šerlich

čas	čas	čas	OD zastávky PŘ	čas	čas	čas
	7.20		**Jaroměř, žel. st.**		12.25	
	7.25		Jaroměř, Josefov, Korunní hradby		12.18	
	7.27		Jaroměř, Josefov, nám.		12.15	
7.28	(	12.15	**Hradec Králové, Terminál HD**	11.25	(	16.55
7.40	(	12.25	Blešno, Obecní úřad	11.13	(	16.43
(	7.30	(	Nový Ples	(	(	(
(	7.35	(	Librice	(	(	(
(	7.42	(	**Černilov, kino**	(	(	(
(	7.50	(	Librantice, ZD	(	(	(
7.50	8.05	12.35	**Třebechovice p. Oreb., Masarykovo nám.**	11.05	(	16.35
|	8.11	12.41	Ledce	10.59	(	16.29
|	8.16	12.46	Očelice	10.55	(	16.25
8.15	8.30	13.00	**Opočno, nám.**	10.48	11.48	16.18
8.30	8.45	13.15	**Dobruška, aut. st.**	10.42	11.42	16.12
|	|	|	Dobruška, Laichterova	10.38	11.38	16.08
|	|	|	Val, Provoz	10.35	11.36	16.05
|	|	|	Bačetín, Brtva	10.32	11.32	16.02
8.41	8.56	13.26	**Bačetín**	10.30	11.30	16.00
|	|	|	Bačetín, odb. Sudín	10.28	10.28	15.58
|	|	|	Bačetín, Sudín, mléčná farma	10.27	11.27	15.57
8.44	8.59	13.29	Kounov, hostinec	10.25	11.25	15.55
|	|	|	Kounov, Rozkoš	10.23	11.23	15.53
|	|	|	Kounov, Rozkoš, Ošíny	10.22	11.22	15.52
|	|	|	Kounov, Hluky	10.21	11.21	15.51
|	|	|	Kounov, Šediviny, odb. Práz. Bouda	10.19	11.19	15.49
|	|	|	Kounov, Šediviny, Panská cesta	10.18	11.18	15.48
|	|	|	Kounov, Šediviny, U Bláhovců	10.17	11.17	15.47
|	9.08	13.38	Deštné v Orl. h., Plasnice	10.15	11.15	15.45
8.54	9.09	13.39	Deštné v Orl. h., odb. Špičák	10.14	11.14	15.44
|	|	|	Deštné v Orl. h., Jiřenka	10.13	11.13	15.43
8.58	9.13	13.43	**Deštné v Orl. h., Národní dům**	10.11	11.11	15.41
|	|	|	Deštné v Orl. h., sjezdovka	10.09	11.09	15.39
9.03	9.17	13.47	**Deštné v Orl. h., Zákoutí hot. Orlice**	|	|	|
9.15	9.30	14.00	**Deštné v Orl. h., Šerlich, Masarykova ch.**	10.00	11.00	15.30

4) Azurová linka

Nové Město nad Metují - Pekło

čas	čas	OD zastávky PŘ	čas	čas
11.45	16.10	**Nové Město n. Met., Náchodská**	12.20	16.45
11.48	16.13	Nové Město n. Met., žel. st.	12.18	16.43
11.50	16.15	**Nové Město n. Met., Na Rychtě**	12.16	16.41
11.52	16.17	Nové Město n. Met., Sokolská	12.14	16.39
11.54	16.19	Jestřebí, Liščí bouda	12.12	16.37
12.00	16.25	**Jestřebí, Pekło**	12.05	16.30

5) Zelená linka

Nové Město n. Met. - Náchod - Dobrošov - Nový Hrádek - Olešnice v Orlických horách - Deštné v Orlických horách - Šerlich

čas	čas	OD zastávky PŘ	čas	čas
7.25		**Nové Město n. Met., Náchodská**		16.45
7.30		Nové Město n. Met., Na Rychtě		16.40
7.32		Nové Město n. Met., Malecí nemocnice		16.38
7.34		Nové Město n. Met., Vrchoviny, rozc.		16.36
7.41		Náchod, Staré Město, rozc.		16.29
7.43		Náchod, Okresní úřad		16.27
8.00	12.30	**Náchod, aut. st.**	11.20	16.25
|	|	Náchod, Okresní úřad	11.18	16.18
|	|	Náchod, školy TGM	11.16	16.16
8.06	12.36	Náchod, nemocnice	11.14	16.14
8.10	12.40	Náchod, Lipí	11.10	16.10
8.14	12.44	Náchod, Jizbice	11.06	16.06
8.17	12.47	**Náchod, Dobrošov**	11.02	16.02
8.22	12.52	Česká Čermná	10.58	15.58
8.27	12.57	Borová	10.53	15.53
|	|	Borová, U Jedle	10.50	15.50
8.35	|	**Nový Hrádek, nám.**	10.45	15.45
8.40	13.10	Nový Hrádek, odb. Doly	10.41	15.41
|	|	Janov, Tis, Gestra CZ	10.39	15.39
8.45	13.15	Janov, Tis, odb. Sněžné	10.38	15.38
|	|	Nový Hrádek, Rzy, U Pařízků	10.36	15.36
|	|	Nový Hrádek, Rzy, U Andršů	10.34	15.34
8.51	13.21	Nový Hrádek, Rzy, U vil odb. Dlouhé	10.32	15.32
|	|	Olešnice v Orl. h., dolní	10.29	15.29
9.00	13.30	**Olešnice v Orl. h., nám.**	10.27	15.27
9.02	13.32	Olešnice v Orl. h., SKI areál	10.23	15.23
9.04	13.34	Sedloňov, Polom odb. Sněžné	10.21	15.21
9.06	13.36	Sedloňov, Polom	10.20	15.20
9.09	13.39	**Sedloňov, hostinec**	10.18	15.18
|	|	Sedloňov, odb. Šerlišský mlýn	10.16	15.16
9.13	13.43	Deštné v Orl. h., odb. Špičák	10.14	15.14
|	|	Deštné v Orl. h., Jiřenka	10.13	15.13
9.17	13.47	**Deštné v Orl. h., Národní dům**	10.11	15.11
|	|	Deštné v Orl. h., sjezdovka	10.09	15.09
9.20	13.50	Deštné v Orl. h., Zákoutí hot. Orlice	|	|
9.30	14.00	**Deštné v Orl. h., Šerlich, Masarykova ch.**	10.00	15.00

protože se objednává telefonicky, vyzvedne Vás na dohodnutém místě u chaty nebo hotelu v Orlických horách a přepraví Vás a Vaše kolo na místo v mapě, které si sami zvolíte. Nebo Vás dopraví z výletu zpět k hotelu. V provozu je od května do října každý všední den, víkend i státní svátek.

Objednávejte na bezplatné lince 800 10 15 20
v pracovní dny od 6.00 do 15.30 nejméně jeden den před plánovanou jízdou.
Více informací na www.audis.cz/turista

AUDISBUS
Rychnov nad Kněžnou

E ROWERZYSTÓW W GÓRY ORLICKIE, HÝ VRCH I KRALICKI ŚNIEŻNIK NSTWOWE OD 31. 5. DO 28. 9. 2014

AUDISBUS

AUDIS BUS, s.r.o.
Soukenická 242, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
tel.: 494 533 737
e-mail: info@audis.cz, www.audis.cz

6) Oranžová a tmavě zelená linka

Choceň - Kostelec n. Orl. - Týniště n. Orl. - Líčno - Vamberk - Rychnov nad Kněžnou - Solnice - Deštné v Orlických horách - Šerlich

čas	čas	čas	OD	zastávky	PŘ	čas	čas	čas
	7.00			**Choceň, aut. st.**		6.40		
	7.15			Borovnice, Přestavlky		6.29		
	(			Kostelec n. Orl., koupaliště		(		
	7.45			**Kostelec n. Orl., nám.**		6.20		14.26
7.50	(			**Týniště n. Orl., nám.**				(
7.53	(			Týniště n. Orl., žel. st.				(
8.00	(			Týniště n. Orl., Křivice				(
8.10	(			**Líčno**				(
8.15	(			Třebešov				(
(	7.50			Doudleby n. Orl., U váhy				14.22
(	8.00			**Vamberk, nám.**				14.19
(	8.03			Lupenice				14.16
(	(	12.00		**Rychnov n. Kněž., aut. nádr.**				(
(	8.20	12.05		**Rychnov n. Kněž., žel. st.**				14.12
8.25	8.33	(		**Rychnov n. Kněž., aut. nádr.**		11.45		14.11
	8.43	12.15		Solnice, nám.		11.37		14.02
	8.49	12.20		Kvasiny, konzum		11.34		13.59
	8.57	12.25		Skuhrov n. Bělou, nákupní středisko		11.30		13.55
	9.28	12.55		Deštné v Orl. h., sjezdovka		11.00		13.33
	9.30	12.57		Deštné v Orl. h., Zákouti hot. Orlice		9.50		13.30
	9.40	13.05		**Deštné v Orl. h., Šerlich, Masarykova ch.**		9.45		13.20

7) Žlutá linka

Kostelec nad Orlicí - Vamberk - Žamberk - Letohrad - Jablonné nad Orlicí - Orličky, odbočka Suchý vrch - Červená Voda

čas	OD	zastávky	PŘ	čas	čas
6.50		**Kostelec n. Orl., nám.**			18.50
6.55		Doudleby n. Orl., U váhy			18.45
7.10		**Vamberk, nám.**			18.40
7.20		Rybná n. Zdobn., U kostela			18.30
7.45		**Žamberk, aut. nádraží**			18.10
7.50		Lukavice, ObÚ			18.05
8.10		**Letohrad, aut. nádraží**			18.00
8.20		Mistrovice, hosť.			17.53
8.40		**Jablonné n. Orl., aut. st.**			17.45
(		**Čenkovice, ObÚ**			(
9.00		**Orličky, odb. Suchý vrch**		10.15	17.30
9.15		Červená Voda, ObÚ		9.55	
9.25		**Červená Voda, rozc. Mlýnický Dvůr**		9.45	

8) Tmavě zelená linka

Jablonné nad Orlicí - Letohrad - Žamberk - Rokytnice v Orl. h. - Deštné v Orl. h. - Šerlich

čas	OD	zastávky	PŘ	čas
7.40		**Jablonné n. Orl., aut. st.**		7.10
8.10		**Letohrad, žel. st.**		6.50
8.20		Lukavice, ObÚ		6.40
8.40		**Žamberk, aut. nádr.**		6.30
8.55		Kunvald, pošta		6.15
9.20		**Rokytnice v Orl. h., žel. st.**		6.00
9.35		Říčky, Mezivrší		
9.45		Orlické Záhoří, u kostela		
10.00		**Deštné v Orl. h., Šerlich, Masarykova ch.**		

AUDISBUS

AUDIS BUS, s.r.o.
Soukenická 242, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
tel.: 494 533 737
e-mail: info@audis.cz, www.audis.cz

9) Šedá linka

Pardubice - Holice - Častolovice - Kostelec n. Orl. - Doudleby n. Orl. - Vamberk - Rychnov n. Kněžnou - Rokytnice v Orl. h. - Říčky - Deštné v Orlických horách - Šerlich

čas	OD	zastávky	PŘ	čas	čas	čas
7.00		**Pardubice, aut. nádr.**		6.30		18.30
7.10		Pardubice, Dubina, centrum		6.20		18.20
7.15		Sezemice, škola		6.15		18.15
7.35		**Holice, základní škola**		(		(
(		Holice, prodejna		6.00		18.00
7.50		Borohrádek, aut. st.		5.47		17.47
8.00		Častolovice, nám.		5.37		17.37
8.10		**Kostelec n. Orl., nám.**				17.32
8.15		Doudleby n. Orl., U váhy				17.27
8.20		Vamberk, nám.				17.23
8.35		**Rychnov n. Kněž., aut. nádr.**				17.15
8.50		Javornice, U Sokola				16.56
8.58		Slatina n. Zdob., škola				16.49
9.08		Pěčín,hostinec				16.40
9.20		**Rokytnice v Orl. h., žel. st.**				16.33
9.25		Rokytnice v Orl. h., odb. Říčky			11.35	16.29
9.35		Říčky, parkoviště			11.30	16.24
9.45		**Říčky, Mezivrší**			(	16.18
10.00		Orlické Záhoří, u kostela			11.20	16.06
10.15		**Deštné v Orl. h., Šerlich, Masarykova ch.**			11.00	15.55
10.30		**Deštné v Orl. h., Zákouti, hot. Orlice**			10.45	15.48

ČSAD
Ústí nad Orlicí, a.s.

ČSAD Ústí nad Orlicí, a.s.
Třebovská 330, 560 01 Ústí nad Orlicí
tel.: 465 500 620, 465 521 150
www.icomtransport.cz

10) Červená linka

Litomyšl - Ústí nad Orlicí - Česká Třebová - Lanškroun - Čenkovice - Dolní Morava

čas	OD	zastávky	PŘ	čas
6.45		**Litomyšl, aut. nádr.**		19.35
7.20		**Ústí n. Orl., aut. nádr.**		19.10
7.32		Dlouhá Třebová, Jednota		19.00
7.37		Česká Třebová, Primona		18.55
7.40		Česká Třebová, Terminál J. Pernera		18.50
7.50		Třebovice v Čechách, rozc. k nádr.		18.40
7.54		Davníkov, u Vondráčků		18.35
8.00		Rudoltice, křiž. I - 43		18.25
8.10		**Lanškroun, aut. nádr.**		18.20
8.20		Horní Čermná, Nepomuky		18.05
8.30		Výprachtice, škola		17.55
8.35		Výprachtice, hoblovna Pod Převáží		17.50
8.39		Čenkovice, u parkoviště		(
8.50		**Čenkovice, ObÚ**		17.35
9.00		Orličky, odb. Suchý vrch		17.25
9.15		Červená Voda, Perla 09		17.10
9.25		Králíky, aut. st.		17.00
9.36		Dolní Morava, obchod		16.49
9.40		**Dolní Morava, konečná**		16.45

11) Modrá linka

Lanškroun - Litomyšl - Česká Třebová - Ústí n. Orlicí - Libchavy - Žamberk - Bartošovice v Orlických horách - Orlické Záhoří - Deštné v Orlických horách - Šerlich

čas	čas	OD	zastávky	PŘ	čas	čas
7.00			**Lanškroun, aut. nádr.**			19.20
	7.15		**Litomyšl, aut. nádr.**		16.35	
(	7.28		Sloupnice, transformátor		16.23	(
7.30	(		**Česká Třebová, Terminál J. Pernera**		(	18.55
7.35	(		Česká Třebová, Parník, škola		(	18.50
7.40	(		Dlouhá Třebová, Jednota		(	18.46
7.45	(		Ústí n. Orl., II sídliště		(	18.42
7.55	7.50		**Ústí n. Orl., aut. nádr.**		16.10	18.37
8.08	(		Dolní Dobrouč, mlékárna		(	18.28
8.15	(		**Letohrad, aut. nádr.**		(	18.21
8.22	(		Lukavice, Obecní úřad		(	18.14
(	7.54		Libchavy, pošta		16.06	(
(	7.58		Libchavy, Dělˇdům		16.02	(
(	8.00		Libchavy, na Dařice		16.00	(
(	8.02		České Libchavy, Jednota		15.58	(
(	8.07		Hejnice, náměstíčko		15.53	(
(	8.15		Dlouhoňovice		15.47	(
(	8.17		Žamberk, žel. st.		15.45	(
8.27	8.23		**Žamberk, aut. nádr.**		15.41	18.11
8.41	8.41		Pastviny, křiž.		15.30	18.00
8.44	8.44		Klášterec n. Orl., ZŠ		15.27	17.57
8.51	8.51		České Petrovice, křiž. na Adam		15.19	17.49
8.59	8.59		Klášterec n. Orl., chata Čihák		15.12	17.42
(	(		Helvíkovice, u mostu		(	(
(	(		Kamenička, u Veverků		(	(
(	(		**Rokytnice v Orl. h., žel. st.**		(	(
(	(		Rokytnice v Orl. h., nákupní středisko		(	(
(	(		Rokytnice v Orl. h., Prostřední u ryb.		(	(
(	(		Rokytnice v Orl. h., odb. Říčky		(	(
(	(		**Říčky, parkoviště**		(	(
(	(		Rokytnice v Orl. h., odb. Říčky		(	(
(	(		Rokytnice v Orl. h., Pod zatáčkami		(	(
(	(		Rokytnice v Orl. h., Panské Pole, dolní		(	(
(	(		Rokytnice v Orl. h., Panské Pole, Hanička		(	(
(	(		Rokytnice v Orl. h., Panské Pole, Údolíčko		(	(
(	(		Bartošovice v Orl. h., horní		(	(
9.11	9.11		**Bartošovice v Orl. h., Obecní úřad**		15.06	17.36
			Bartošovice v Orl. h., Vrchní Orlice			
			Bartošovice v Orl. h., Malá Strana			
9.21	9.21		Bartošovice v Orl. h., Neratov		14.56	17.26
			Bartošovice v Orl. h., Podlesí			
			Bartošovice v Orl. h., Nová Ves, chata Orlice		14.51	17.21
			Bartošovice v Orl. h., Nová Ves, kaple			
			Bartošovice v Orl. h., Nová Ves			
			Orlické Záhoří, Černá Voda			
			Orlické Záhoří, křiž. hřebenovka			
			Orlické Záhoří, pila			
9.41	9.41		**Orlické Záhoří, u kostela**		14.41	17.11
(	(		Orlické Záhoří, Kunštát			
			Orlické Záhoří, Jadrná, II			
			Orlické Záhoří, Zelenka			
			Orlické Záhoří, Bedřichovka		14.36	17.06
			Orlické Záhoří, odb. Trčkov			
10.00	10.00		**Deštné v Orl. h., Šerlich, Masarykova chata**		14.30	17.00

ČESKÉ DRÁHY

ČESKÉ DRÁHY, a.s.
Krajské centrum osobní dopravy a přepravy
P. O. BOX 70, Riegrovo náměstí 914
500 02 Hradec Králové
www.cd.cz

12) Hradec Králové - Rokytnice v Orlických horách

stanice	spoj Sp 1949	spoj Sp 1951	spoj Sp 1953	spoj Sp 1955
Hradec Králové hl. n.	7.05	9.05	11.05	13.05
Hradec Králové - Slez. Předm.	7.11	9.11	11.11	13.11
Třebechovice pod Orebem	7.20	9.20	11.20	13.20
Týniště nad Orlicí	7.33	9.31	11.31	13.31
Čestice ⊠	7.39	9.37	11.37	13.37
Častolovice	7.43	9.41	11.41	13.41
Kostelec nad Orlicí m.	7.47	9.45	11.45	13.45
Doudleby nad Orlicí	7.53	9.51	11.51	13.51
	Os 25222	**Os 25224**	**Os 25226**	**Os 25228**
Doudleby nad Orlicí	7.54	10.00	12.00	14.00
Vamberk	8.00	10.06	12.06	14.06
Peklo nad Zdobnicí ⊠	8.03 x	10.09 x	12.09 x	14.09 x
Rybná nad Zdobnicí ⊠	8.08 x	10.14 x	12.14 x	14.14 x
Slatina nad Zdobnicí ⊠	8.14	10.21	12.20	14.20
Pěčín ⊠	8.22 x	10.30 x	12.29 x	14.28 x
Rokytnice v Orl. horách	8.29	10.37	12.36	14.36

13) Ústí nad Orlicí - Letohrad 14) H. Králové - Jaroměř

stanice	spoj Os 20005	spoj Sp 1651 Zemská brána
Ústí nad Orlicí	6.14	
Dolní Libchavy	x	8.30
Letohrad	6.50	8.42

x - vlak zastavuje na znamení nebo požádání
⊠ - Jízdenky se prodávají ve vlaku

stanice	spoj Os 20009
Ústí nad Orlicí	12.23
Dolní Libchavy ⊠	12.28
Černovír ⊠	12.34
Lanšperk ⊠	12.36
Hnátnice ⊠	12.38
Dolní Dobrouč ⊠	12.41
Letohrad	13.07

stanice	spoj Sp 1782
Hradec Králové	7.01
Předměřice n. L.	I
Smiřice	7.11
Černožice	I
Semonice	I
Jaroměř	7.17

CYKLOBUSY A VLAKY
PŘEPRAVUJÍCÍ CYKLISTY
DO ORLICKÝCH HOR,
OBLASTI BUKOVÁ HORA - SUCHÝ VRCH
A KRÁLICKÝ SNĚŽNÍK

KOMPLETNÍ JÍZDNÍ ŘÁDY CYKLOBUSŮ A VLAKŮ
PŘEPRAVUJÍCÍCH JÍZDNÍ KOLA
PŘEWÓZ ROWERÓW
O SOBOTÁCH, NEDĚLÍCH A STÁTNÍCH SVÁTCÍCH
OD 31. 5. 2014 DO 28. 9. 2014
VČETNĚ AKTUÁLNÍ CYKLOMAPY
A DOPORUČENÝCH VÝLETŮ
Projekt „Cyklobusy Orlických hor 2014" podporují:
Nositel projektu
Pardubický kraj
www.euro-glacensis.cz

„Let´s dance czyli muzyczne lato na Pograniczu”

Kudowa Zdrój i Nachod to sąsiadujące bezpośrednio miasta partnerskie, które od 2004 roku prowadzą stałą współpracę transgraniczną realizując model Miasta Europejskiego. W ramach niniejszego projektu partnerzy zacieśnili współpracę kulturalną, realizując cykl wydarzeń ukierunkowanych na sztukę muzyczną i taneczną grup i artystów lokalnych i regionalnych. Głównym założeniem była współpraca referatów kultury obu miast oraz stowarzyszeń i organizacji kulturalnych, która doprowadziła do stworzenia atrakcyjnego programu kulturalnego. Aktywności obu miast, realizowane w ramach projektów wspólnych, były prezentowane jako spójna oferta kulturalna Miasta Europejskiego Kudowa - Nachod.

W ramach mikroprojektu nr PL.3.22/3.3.02/13.03747 pn. „**Let´s dance czyli muzyczne lato na Pograniczu**”, którego Beneficjentem jest Gmina Kudowa-Zdrój, zrealizowano cztery wydarzenia o charakterze kulturalnym mające na celu przedstawienie szerokiej oferty muzycznej, jaką przygotowała Kudowa-Zdrój wraz z czeskim partnerem dla różnorodnych grup odbiorców. W czasie realizacji poszczególnych działań zarówno mieszkańcy Pogranicza, jak i odwiedzający Kudowę-Zdrój turyści mogli uczestniczyć w koncertach prezentujących różne gatunki muzyki, od szeroko pojętego rocka przez jazz, przeboje melodii parków zdrojowych aż do muzykę taneczną.

Kluczowymi działaniami projektu były:

- „Rock on the border“ - polsko-czeski przegląd kapel młodzieżowych, podczas którego wystąpiły 3 amatorskie czeskie zespoły muzyczne: Hebbie Jebbies; Hydra Rock i G point oraz dwa polskie zespoły rockowe: Centrala 57 i Czarna Syrena. W koncertach uczestniczyła młodzież nie tylko z kudowsko-czeskiego pogranicza ale także przybyła z terenu Ziemi Kłodzkiej. Nad bezpieczeństwem uczestników wydarzenia czuwała zatrudniona w ramach projektu pielęgniarka oraz służby ochroniarskie.

- „Weekendowe popołudnia w uzdrowisku” - to cykl 4 polsko-czeskich koncertów muzyki uzdrowiskowej, w ramach którego na deskach Muszli Koncertowej w kudowskim Parku Zdrojowym odbyły się dwa występy czeskich i dwa polskich zespołów, grających muzykę charakterystyczną dla kurortów, dawnej i współczesnej Europy: koncert czeskiego zespołu Swing Sextet a Hoste, koncert polskiego zespołu Viva, koncert polskiego zespołu PODZAMEK BOYS oraz koncert czeskiej Młodzieżowej Orkiestry Dętej z Hronova.

- Polsko-czeskie warsztaty taneczne - cieszące się wielką popularnością zajęcia podczas, których przedstawiciele wszystkich generacji zarówno z Czech jak i z Polski uczyli się podstawowych kroków tańców standardowych, latyno-amerykańskich oraz zumby

- Gala taneczna - wydarzenie o najwyższej randze dla realizowanego projektu. Na Placu Centralnym w Parku Zdrojowym została ustawiona zadaszona scena z oświetleniem i nagłośnieniem oraz podest taneczny na podwyższeniu, na którym swoje umiejętności taneczne zarówno w tańcach standardowych jak i latyno-amerykańskich zaprezentowały w formie konkursu dwie grupy taneczne, jedna z Czech, druga z Polski. Tancerzom przygrywał polski zespół muzyczny Sławek Band, a cała impreza była prowadzona przez konferansjera, znakomicie znającego tematykę tańców. Konkurs był oceniany przez pięcioosobowe jury. Zdobywcy trzech pierwszych miejsc w każdej z trzech kategorii wiekowych otrzymali nagrody rzeczowe, została przyznana także nagroda publiczności. Sama Gala została poprzedzona koncertem muzycznym czeskiego zespołu VLADIMIR.

Wydarzenia kulturalne realizowane w ramach mikroprojektu umożliwiły mieszkańcom Pogranicza po polskiej i czeskiej stronie poznanie dorobku kulturalnego partnera w zakresie różnych gatunków muzyki i tańca towarzyskiego. Liczny udział Czechów z przygranicznych miejscowości we wszystkich imprezach oraz wspólna zabawa przyczyniły się do integracji społeczeństw przygranicznych a także do zawiązywania osobistych kontaktów i przyjaźni, realizowanych poprzez wspólne formy spędzania wolnego czasu. Dla odwiedzających Kudowę turystów wszystkie wydarzenia projektu stanowiły kompleksową ofertę kulturalną, umożliwiająca zapoznanie się ze specyfiką życia artystycznego po obydwu stronach granicy. Niestandardowa forma promocji regionu pogranicza, oparta na emocjach i wrażeniach artystycznych, związanych szczególnie z nauką tańca a także samą Galą Taneczną przyczyniła się do zwiększenia jego atrakcyjności i konkurencyjności na turystycznej mapie zarówno Polski jak i Czech. Efekt ten wzmocnił wydrukowany w oparciu o wykonane podczas wszystkich imprez projektu, dystrybuowany po obydwu stronach granicy folder prezentujący ofertę kulturalną Miasta Europejskiego Kudowa-Nachod. Pogłębiła się bezpośrednia współpraca z czeskim partnerem, w tym szczególnie z Referatem Kultury Urzędu Miasta w Nachodzie a także z czeskimi podmiotami zaangażowanymi w realizację imprez o charakterze kulturalnym. Realizacja projektu zwiększyła doświadczenie zawodowe partnerów oraz umożliwiła poznanie od strony praktycznej wzajemnego potencjału artystycznego, co ułatwi w przyszłości realizację wspólnych wydarzeń.

Cíl 3/Cel 3 2007-2013

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PŘEKRAČUJEME HRANICE / PRZEKRACZAMY GRANICE

Niniejszy projekt jest współfinansowany ze środków EFRR za pośrednictwem Euroregionu Glacensis.

Przygraniczne spotkania pokoleń

Projekt „IV Przygraniczne spotkania pokoleń 2013“ zrealizowany przez Gminę Międzylesie, miał na celu kontynuowanie i pogłębianie współpracy transgranicznej pomiędzy placówkami oświatowymi, sołectwami, stowarzyszeniami, samorządami i społecznościami pogranicza polsko-czeskiego. Projekt składał się z pięciu etapów: jeden etap zrealizowany został w czeskich Kralikach, zaś cztery etapy w Międzylesiu.

Realizację zaplanowanych w ramach mikroprojektu wydarzeń poprzedziły spotkania robocze przedstawicieli Gminy Międzylesie, Gmin Kralik, Lichkova, Bartoszovice oraz przedstawicieli szkół i klubów sportowych, na których omówiono zakres realizacji projektu, a także ustalono harmonogram prac poszczególnych jego etapów.

Etap I: Lekkoatletyczny Trójbój Przyjaźni Pogranicza organizowany pn. „Przyjaźń na sportowo, wesoło i zdrowo“, podczas którego uczestnicy rywalizowali w następujących konkurencjach: rzut piłką lekarską, bieg na dystansie 60 m, bieg na dystansie 600 m dziewczyn, bieg na dystansie 1000 m chłopców, turniej siatkówki plażowej. W Lekkoatletycznym Trójboju uczestniczyło 134 osób, w tym 93 z Polski i 41 z Czech.

Etap II: Blok kulturalno – sportowy w ramach Dni Międzylesia 2013, a w nim Grillowanie pod Trójmorskim Wierchem, zorganizowany w dniach 07-09. 06. 2013 r. na Polu Biwakowym, w Zespole Szkół oraz na boisku sportowym w Międzylesiu. Działaniem innowacyjnym w ramach Lekkoatletycznego Trójboju Przyjaźni Pogranicza był turniej siatkówki plażowej na boisku sportowym przy Zespole Szkół w Międzylesiu. Dodatkową atrakcją podczas Dni Międzylesia oraz działaniem innowacyjnym było zorganizowanie zawodów - biegi przełajowe „Parszywa Trzynastka“ na boisku sportowym w Międzylesiu .Uczestnikami zawodów byli uczniowie szkół z terenu gminy Międzylesie, Kralik i Lichkova, a także osoby dorosłe biorące udział w biegu open na dystanie 13 km. Nad bezpieczeństwem medycznym uczestników biegu przełajowego „Parszywa Trzynastka“ czuwała Wałbrzysko-Kłodzka Grupa GOPR.

W dniu 07. 06. 2013 r. odbyła się uroczysta Sesja Rady Miejskiej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Międzylesiu, a następnie otwarta została wystawa z okazji 100-lecia Krzyża Harcerskiego. W godzinach popołudniowych w Krużganku, łączącym kościół pw. Bożego Ciała w Międzylesiu z zamkiem, zaprezentowano ekspozycję darowanych zbiorów pisanek. Wieczorem mieszkańcy oraz zaproszeni gości bawili się przy występie zespołu „Kurza Twarz“ i muzyce mechanicznej.

W ramach projektu zorganizowano także już cykliczną imprezę: zawody rowerowe czasówka „UPHIL CUP 2013“ w 14 kat. Uczestnikami zawodów byli mieszkańcy z Polski i Czech. Zawody odbyły się na nowo wyznaczonej trasie Międzylesie – Gniewoszów. Po zawodach na Polu Biwakowym zwycięzcom wręczono nagrody i upominki.

Blok kulturalno-sportowy obejmował m. in.: giełdę staroci, wędkowanie dla najmłodszych, Grillowanie pod Trójmorskim Wierchem z udziałem zespołów polskich i czeskich gmin, turniej strzelecki o Puchar Burmistrza, mistrzostwa Międzylesia we wbijaniu gwoździa dla uczestników z Polski i Czech, zawody wędkarskie w 2 kat., turniej piłki siatkowej z udziałem drużyn z Polski i Czech oraz partnerskiej gminy Dolsk, występ orkiestry dętej OSP, występ orkiestry dziecięcej z Kralik (Czechy), występ zespołu sygnalistów myśliwskich „TRYK“, występ myśliwych – Międzynarodowe Stowarzyszenie Myśliwych Pogranicza, występy zespołów ludowych „DŁUGOPOLANIE“, „OSET“, „RÓŻA“, MIĘDZYLESIANIE“ oraz występ zespołu „Centrala 57“.

Podczas kolejnego działania realizowanego w ramach mikroprojektu na Polu Biwakowym odbyły się: Międzykołowe zawody wędkarskie z udziałem zawodników z Dolska, Kralik, Międzylesia, występy młodzieży szkolnej z Domaszkowa i Międzylesia, występy przedszkolaków z Domaszkowa i Międzylesia, występ teatrzyku dla dzieci pt. „O królewnie czarodziejce“, występ zespołu „M.E.T.A.F.O.R.A..“ Uczestnikami imprezy byli mieszkańcy Gminy Międzylesie, Gmin Kralik, Lichkova, Bartoszovic, Rady Sołeckie, OSP, kluby sportowe, stowarzyszenia, młodzież szkolna, przedszkolna, rodzice, turyści oraz zaproszeni goście z partnerskiej gminy Dolsk.

Etap III: Rodzinne zawody sportowe w Kralikach. W konkurencjach rodzinnych (strzelanie z wiatrówki, wbijanie gwoździa, wbijanie pieczątek, rzucanie kłód) uczestniczyli zawodnicy z Polski i Czech.

Etap IV: Zawody sportowo-pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych z gminy Międzylesie, Lichkova i Prostřední Lipka, zakończone wspólną zabawą. W zawodach zwycięskie 9 osobowe drużyny polsko - czeskie otrzymały nagrody drużynowe. Każda drużyna uczestnicząca w zawodach otrzymała nagrodę, a dla zaproszonych i uczestniczących gościnnie w zawodach sportowo – pożarniczych drużyn strażackich z Czech przyznano upominki. W zawodach uczestniczyło 20 drużyn w tym 17 drużyn z Polski i 3 drużyny z Czech. W ramach zawodów sportowo-pożarniczych OSP zorganizowano również pokaz ratownictwa transgranicznego wraz z ratowaniem osób poszkodowanych w wypadku drogowym.

Etap V: Festiwal Piosenki Dziecięcej z udziałem dzieci i młodzieży z Polski i Czech. Piosenki wykonywane były w języku polskim, czeskim, niemieckim i angielskim. Uczestnicy festiwalu podzieleni byli na grupy wiekowe. Wykonawcami piosenek byli soliści, zespoły wokalne, zespoły wokalno-instrumentalne ze szkół z Gminy Międzylesie i Gminy Kraliky. W trakcie imprezy odbyły się dwa koncerty zespołów z Kralik tj. Orkiestra ZUS Kraliky i zespołu MifoBand.

Ponadto głoszony został dla uczniów klas IV-VI z terenu gminy Międzylesie konkurs na plakat „Afisz Festiwalu Piosenki Dziecięcej“. Wyniki konkursu ogłoszono w trakcie festiwalu i wręczono nagrody zwycięzcom, a z plakatu, który zdobył I miejsce Wnioskodawca wykonał plakat na imprezę organizowana w ramach projekt „Festiwal Piosenki Dziecięcej“. Natomiast z wszystkich prac konkursowych zorganizowana została wystawa.

Realizacja projektu „IV Przygraniczne spotkania pokoleń 2013“ poprzez organizację zawodów sportowo-kulturalnych, zabaw, konkursów, Festiwalu Piosenki Dziecięcej, biegów przełajowych “Parszywa Trzynastka“ stworzyło podstawę do pogłębienia i nawiązania nowych kontaktów polsko-czeskich. Działania jakie podejmowane były w ramach projektu przyczyniły się do poszerzenia kręgu współpracujących społeczności, pogłębienia wzajemnej współpracy i relacji między mieszkańcami pogranicza, zacieśnienia kontaktów, przyjaźni, poznania języka sąsiadów poprzez wspólne śpiewanie piosenek w trakcie Dni Międzylesia oraz Festiwalu Piosenki Dziecięcej. Wydane w ramach projektu materiały w języku polskim i czeskim oraz gadżety firmowe rozdawane były w trakcie realizacji projektu dla bezpośrednich i pośrednich uczestników. Mapa pogranicza Polsko-Czeskiego przesłana została elektronicznie do Partnera z Kralik celem zamieszczenia na stronie internetowej, co przyczyniło się do promocji obu sąsiadujących gmin.

CZ PL Cíl 3/Cel 3 2007-2013

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PŘEKRAČUJEME HRANICE / PRZEKRACZAMY GRANICE

Niniejszy projekt jest współfinansowany ze środków EFRR za pośrednictwem Euroregionu Glacensis.

O Śląsku, czyli „Czego Czesi nie znają“

No i znowu mamy z tym do czynienia! „Klęska śniegowa na północnych Morawach!” ogłaszają tytuły gazet. Cóż, nie byłoby nic dziwnego w nawałnicach śniegu pod koniec lutego, ponadto na północy Moraw nie panuje typowy klimat śródziemnomorski, gdzie śnieg zazwyczaj wywołuje zaskoczenie, tyle że dalej czytamy w wiadomościach, że śnieg sparaliżował życie przede wszystkim w Opawie i jej okolicach. Wciąż nie widzicie w tym niczego zastanawiającego? Właściwie to nie jestem zaskoczona, ponieważ większość Czechów nie ma pojęcia, że Opawa nie leży na północnych Morawach, lecz na Śląsku. „A północne Morawy to nie Śląsk?” - zapytałby co drugi Czech. Nie, tak jak Szkocja nie jest Anglią, tak Śląsk nie jest Morawami, nawet tymi północnymi. Jak więc to możliwe, że większość Czechów w lepszym wypadku myli te dwie krainy, a w gorszym w ogóle nie wie, że Śląsk jest jedną z trzech historycznych ziem tworzących Republikę Czeską? Dokładnie nie wiem, dlaczego tak się dzieje, ale prawdą jest, że z czasów moich lat szkolnych niewiele pamiętam informacji o Śląsku, być może tylko z historii coś o wojnach śląskich, a potem z literatury Pieśni śląskie Bezruča. Gdzież nam zniknął ten czeski Śląsk? Jest wszędzie wokół nas, na mapach, w nazwach i w naszym godle państwowym, tylko nie w naszych głowach! A dokładnie - nie w naszych, Czechów, głowach. Polacy bez wątpienia wiedzą, gdzie jest ten ich - polski - Śląsk i że jest nieodłączną częścią ich kraju. Myślę, że powinniśmy tutaj brać przykład z naszych polskich sąsiadów. Nie musimy koniecznie znać dokładnych granic naszego czeskiego Śląska, nie trzeba wiedzieć, która część dwumiasta Frydku-Mistku jest na Morawach, a która na Śląsku, czy zastanawiać się, jadąc przez Ostrawę, czy jestem właśnie w morawskiej czy śląskiej części miasta, ale na pewno powinniśmy wiedzieć o istnieniu Śląska i nie powinniśmy go mylić z żadną inną częścią naszego kraju. Być może pomogłyby w tym zwykłe okulary! Jaki mają z tym związek? Całkiem niedawno, gdy podejmowałam działania oświatowe i dziwiłam się, jak to możliwe, że nawet wielu kolegów z czesko-polskiego pogranicza nie potrafi pokazać na mapie czeskiego Śląska, kolega Andrzej z Dolnego Śląska dość dowcipnie zauważył: „Być może dlatego, że mają złe okulary”. A więc może wszystkim tym, którzy nie wiedzą o Śląsku, wystarczy zalecić nowe okulary!

„Polsko-Czeska Spartakiada”

Rozwój współpracy miast partnerskich Nowej Rudy i Broumova objął swoim zasięgiem integrację dzieci niepełnosprawnych ze zdrowymi rówieśnikami. Partnerzy podjęli działania mające na celu włączenie osób niepełnosprawnych do prowadzonych działań transgranicznych oraz przełamania barier oddzielających te grupę społeczną od lokalnych społeczności. Głównym powodem podjętych działań było zauważenie problemu jakim jest brak aktywności osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym czy sportowym kreowanym przez partnerów. Odpowiedzią na powyższe potrzeby stał się projekt nr PL.3.22/3.3.02/13.03744 pn. „Polsko-Czeska Spartakiada” zrealizowany przez Gminę Miejską Nowa Ruda przy czynnym udziale czeskiego partnera projektu Miasta Broumov.

Do udziału w olimpiadzie zgłoszono 200 zawodników oraz zebrano 50 wolontariuszy z Nowej Rudy i Broumova. Wśród 200 zawodników 150 osób to osoby niepełnosprawne oraz 50 osób zdrowych (bez orzeczenia o niepełnosprawności). Impreza odbyła się na obiektach Regionalnego Centrum Turystki Aktywnej w dniu 05 października 2013 r.

Impreza rozpoczęła się od rejestracji uczestników. Następnie goście uroczyście przemaszerowali przez halę sportową i zapalili znicz olimpijski. Wszystkich przybyłych gości uroczyście powitał Pan Burmistrz Tomasz Kiliński oraz Pani poseł Monika Wielichowska. Następnie głos zabrali goście z Broumova i przedstawiciele stowarzyszeń, których członkowie brali udział w Spartakiadzie. Pierwsza część olimpiady obejmowała udział zawodników w wyścigu na wózkach inwalidzkich, rzutach piłką ręczną do celu, strzelaniu piłką nożną do bramki, biegach zespołowych i rzucaniu piłką. Podczas drugiej części zawodów odbywały się gry zespołowe oraz rozegrano mecz piłki nożnej: Nowa Ruda kontra Broumov, zakończony wygraną miasta Nowa Ruda. Po części sportowej nastąpiło wręczenie medali, dyplomów i nagród.

Dzięki realizacji projektu doszło do nawiązania kontaktów transgranicznych organizacji i środowisk działających na rzecz osób niepełnosprawnych z Nowej Rudy i Broumova. Zniesiono bariery mentalne pomiędzy osobami pracującymi z osobami niepełnosprawnymi po obu stronach granicy jak również pomiędzy samymi uczestnikami. Uczestnicy imprezy mieli okazję zaobserwować jak wiele wspólnych inicjatyw można zorganizować wspólnie i jak wiele przynosi to radości. Współpracę nawiązali również wolontariusze z Nowej Rudy i Broumova, którzy spotkali się poza projektem i już mają pomysły na kolejne wspólne inicjatywy.

CZ PL Cíl 3/Cel 3 2007-2013
EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PŘEKRAČUJEME HRANICE / PRZEKRACZAMY GRANICE
Niniejszy projekt jest współfinansowany ze środków EFRR za pośrednictwem Euroregionu Glacensis.

Baza członkowska się rozszerza - przedstawiamy nowych członków

Gmina Malé Svatoňovice

Gmina Malé Svatoňovice, nazywana potocznie Studánka, leży u podnóża Gór Jastrzębich, na poziomie 450 m n. p. m., około 15 km na południowy wschód od dawnego miasta powiatowego Trutnov i około 3 km na północny wschód od miasta Úpice w północno-wschodnim cyplu Kotliny Rtyńsko-Svatoňovickiej pod masywem Gór Jastrzębich. Jej północna część wchodzi na teren Parku Krajobrazowego Broumovsko.

Gmina Malé Svatoňovice oraz trzy inne połączone z nią miejscowości: Petrovice, Strážkovice i Odolov zajmują powierzchnię 676 ha i są zamieszkiwane przez 1551 mieszkańców.

Gmina ma bogate tradycje kulturalne i sportowe. W 1890 roku urodził się tu czeski pisarz i dziennikarz Karel Čapek. Od 1946 roku w jego rodzinnym domu na rynku działa Muzeum Braci Čapków, które obejmuje dwie samodzielne ekspozycje. Jedna poświęcona jest Karlowi Čapkowi, pisarzowi – jego życiu, twórczości, działalności publicznej, osobistej korespondencji, rodzinnym zdjęciom. Druga – ekspozycja Josefa Čapka na drugim piętrze – zawiera reprezentacyjny zespół dwudziestu obrazów olejnych, przegląd od początku twórczości przez okres kubizmu po okres antyfaszystowski. Przedstawione są także grafiki, twórczość literacka oraz dane z życiorysu.

Dominantą rynku jest barokowy kościół pielgrzymkowy pw. Siedmiu Radości Maryi Panny. Budowę kościoła, w miejscu prostej drewnianej kapliczki w pobliżu źródełka owianego legendami o cudownej mocy uzdrawiania chorych, zleciła w 1731 roku ówczesna właścicielka posiadłości nachodzkiej Anna Maria Wiktoria Piccolomini de Aragona.

Atmosfera rynku i ślady romantycznej legendy o źródełku towarzyszą podczas spacerów po Ogrodzie Maryjnym (Mariánský sad) – parku leśnym leżącym powyżej rynku. Zbudowany został w latach 1891-1893 dzięki staraniom Towarzystwa na rzecz Upiększenia Miejsca Pielgrzymkowego. Na terenie Ogrodu Maryjnego jest 7 kapliczek, droga krzyżowa z 14 drewnianymi krzyżami z motywami przystanków Jezusa Chrystusa oraz Grób Boży ozdobiony w środku araukarytami (skamieniałymi drzewami) i rzeźbą przedstawiającą ciało Chrystusa, dłuta snycerza Suchardy z Novej Paki.

Z historią miejscowości jest nierozerwalnie związane górnictwo. O 400-letniej historii wydobycia przypomina tablica edukacyjna oraz dawna sztolnia Katarzyna prezentowana powyżej rynku.

Miejscowość i jej okolice są idealne do uprawiania narciarstwa biegowego i biegania. Spacer po Malych Svatoňovicach można zakończyć na jednym ze szczytów Gór Jastrzębich – Žaltmanie (739 m n.p.m.). Stoi tu metalowa wieża widokowa, z której roztacza się widok na cały "Ogród Karkonosza", który w dużym stopniu wpłynął na twórczość braci Čapków.

Również w czasach współczesnych odbywa się w miejscowości wiele imprez kulturalnych, sportowych i społecznych. Z szerokich okolic przyjeżdżają tu ludzie na tradycyjne kiermasze bożonarodzeniowe i wielkanocne. Popularnością cieszy się Studánecký masopust – ostatkowa impreza połączona z paradą przebierańców, świniobiciem i karnawałową zabawą. W maju już po raz ósmy odbędzie się festiwal literacki pod nazwą Studánecká Čapkiana. To impreza promująca twórczość braci Čapków. W zabawnej formie propaguje wśród wszystkich pokoleń literaturę i czytelnictwo. W ramach poprzednich edycji czytali u nas Tereza Kostková, Ivana Andrlová, Jan Kačer, Ludvík Vaculík, Radim Uzel. W tym roku natomiast gościli u nas Táňa Fišerová, Zdeněk Srstka, Eva Kantůrková, Ivan Vyskočil, Naďa Urbánková i inni. Festiwal odbył się w dniach 30-31 maja 2014 roku. Oprócz dużych turniejów tenisa i siatkówki popularnością cieszą się organizowane u nas biegi pod górkę – byliśmy współorganizatorami mistrzostw Europy i świata. W sierpniu w kościele pielgrzymkowym pw. Siedmiu Radości Maryi Panny odbywa się całodiecezjalny Odpust Maryjny oraz Dzień Gminy przy udziale biskupa Diecezji Kralowohradeckiej i setek pielgrzymów. Wielkim świętem muzyki są odbywające się regularnie w październiku Warsztaty Bluegrass. Z całego kraju przyjeżdżają tu muzycy i instruktorzy, aby wspólnie spędzić czas, grając na tradycyjnych instrumentach bluegrassowych. Można by wyliczać dalej, ale co najważniejsze – wszystkie te przedsięwzięcia są organizowane przez nasze związki, organizacje, stowarzyszenia non-profit.

Gmina korzystała w przeszłości z dofinansowania z funduszy krajowych i unijnych na budowę sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, oczyszczalni ścieków. Wykonaliśmy termoizolację budynku Muzeum Braci Čapków oraz klubu kultury, a wszystkie kotłownie zastąpiliśmy ogrzewaniem gazowym. Nasza parafia podejmuje starania o pozyskanie dofinansowania z funduszy norweskich na odnowienie miejsca pielgrzymkowego. Uważamy, że wesprzemy działania naszych mieszkańców, wstępując w szeregi członków Euroregionu Glacensis. Uzyskamy nowe możliwości, nawiążemy współpracę z miastami, gminami członkowskimi i z polskimi partnerami. Z radością oczekujemy na nowe impulsy, wyzwania i nowe przyjaźnie.

Zwyczaje i tradycje ludowe

Drodzy Czytelnicy, W tym numerze Biuletynu skupimy się na letnich, nieco młodszych tradycjach. Każdego roku lato rozpoczyna się wieloma festiwalami. Jeden z pierwszych odbywa się w Dobrušce i znany jest pod nazwą **Orlické ozvěny**. W tym roku odbyła się już 23. edycja festiwalu country, w ramach którego prezentują się zespoły muzyki country, folk i bluegrass. Dwadzieścia jeden razy miłośnicy tego gatunku muzyki spotykali się na łonie natury w plenerowym teatrze w Valu koło Dobruški, a w zeszłym roku festiwal Ozvěny przeniósł się na teren słodowni browaru w Dobrušce.

Od kilkudziesięciu lat w plenerowym teatrze w Valu odbywają się także spektakle teatralne pod gołym niebem. Tę teatralną tradycję kultywują pasjonaci z lokalnego towarzystwa Beseda Val, które w ramach swojej działalności zajmuje się modernizacją plenerowego teatru i w ogóle dba o jego utrzymanie. Dzięki obecnemu zapleczu spektakle mogą być odgrywane przy każdej pogodzie, a regularne przedstawienia zostały wpisane w przegląd festiwalowy **Divadelní POHODA**, który odbywa się co roku na przełomie maja i czerwca.

Oczywiste jest, że letnich festiwali jest mnóstwo i mają one różny charakter. Oprócz festiwali muzycznych i teatralnych popularnością cieszy się na przykład **Poláčkovo léto** w Rychnovie nad Kněžnou lub znany **Jiráskův Hronov**. Do Rychnova przyjeżdżają profesjonalne zespoły ze swoim najlepszym przedstawieniem sezonu, a do Hronova amatorskie zespoły teatralne, również ze swoim najlepszym spektaklem teatralnym.

Fantastyczne są spotkania miłośników tradycji folklorystycznych, takie jak **festiwal Pod Zvičinou w uzdrowiskowej**

miejscowości Lázně Bělohrad, gdzie w czerwcu odbędzie się już 40. edycja tego wydarzenia. **Międzynarodowy Festiwal Folkloru w Červenym Kostelcu** jest najważniejszą imprezą tego rodzaju na terenie naszego regionu i jednym z najstarszych festiwali w kraju. W tym roku odbędzie się już po raz sześćdziesiąty. Co roku w drugiej połowie sierpnia na placu przy Teatrze im. J. K. Tyla spotykają się zagraniczne zespoły, które w swoich krajach reprezentują folklorystyczną czołówkę. Zasłużenie festiwal wpisał się do grona najważniejszych festiwali w Europie, organizowanych pod patronatem Międzynarodowej Organizacji Sztuki Ludowej I.O.V.

Całkiem inny charakter ma tradycyjna impreza o nazwie **Ledecká lávka**. Co roku w pierwszym tygodniu lipca mała wioska

Ledce, leżąca na granicy powiatów kralowohradeckiego i rychnovskiego, zamienia się w centrum dobrego humoru i wodnych zabaw. Kto nie widział na własne oczy, nie uwierzy! W tym roku już po raz 36. „bohaterowie“ na rowerze lub z taczką wyruszą po wąskiej kładce przez zbiornik pożarniczy. Oprócz tego przygotowany jest zawsze program towarzyszący, między innymi wybory najpiękniejszej i najbardziej odważnej dziewczyny - Miss Ledeckiej Kładki (a czasami równocześnie Miss Mokrej Koszulki), jazda na nartach wodnych, sprint po pływającym moście oraz skoki na nartach. Zapraszamy do przyjazdu wszystkich chętnych, którzy chcą sprawdzić swoje szczęście i odwagę lub po prostu chcą się tylko dobrze zabawić i pośmiać!

Na początku sierpnia do miejscowości Deštné v Orlických horách zjeżdżają nie tylko turyści, ale też fachowcy w dziedzinie specjalnego i zarazem już tradycyjnego **wytapiania szkła za pomocą drewna** (**Tavba skla dřevem**). Chociaż prezentują się tu także mistrzowie innych dziedzin szklarskich, to trzydniowa impreza nazywana jest Świętem Szkła. Od 1990 roku w ogrodach Muzeum Sportów Zimowych, Turystyki i Rzemiosł w Děštné

v Orlických horách już 22 razy dokonywano eksperymentalnego wytapiania szkła. Eksperyment technologiczny jest wynikiem doskonałej współpracy historyków, szklarzy, piecowych i technologów. W ciągu kilku lat początkowy eksperyment przekształcił się w wielki pokaz, który w ciągu jednego weekendu ogląda około 3000 osób. Ogrzanie pieca do temperatury około 1250 stopni Celsjusza trwa z powodu ochrony pieca i włożonych niecek szklarskich mniej więcej trzy dni. Drewno do opalania jest rąbane na cienkie kawałki o długości 50 cm. Zastosowany opał: drewno świerkowe, brzozowe i bukowe musi być co najmniej rok suszone. W celu osiągnięcia wyższych temperatur należy łączyć drewno twarde ze świerkiem i brzozą. Wsad szklarski wykonywany jest ze starych odłamków szkła oraz niezbędnych dodatków chemicznych i roztapiany jest około 20 godzin. Po dwudziestu godzinach masa szklana jest elastyczna i wówczas do pracy przystępują hutnicy szkła, którzy z roztopionej masy za pomocą piszczeli szklarskiej bezpośrednio na oczach widzów formują repliki historycznych naczyń. Obserwowanie rozpalonego pieca, buchających płomieni i hutników formujących gorącą masę szklaną do określonych kształtów jest bardzo ciekawym przeżyciem. Uformowane wyroby są później odkładane na specjalne miejsce do schłodzenia. W niedzielę odbywa się aukcja gotowych wyrobów, z której dochód przeznaczony jest na muzeum w Deštné v Orlických horách. Wydarzenie to jest wielką akcją popularyzatorską skierowaną do szerokiej opinii publicznej. Duża liczba zwiedzających wskazuje na żywe zainteresowanie opinii publicznej eksperymentami technologicznymi i archeologicznymi, a przede wszystkim świadczy o podziwie dla sztuki naszych szklarzy.

Lato można zakończyć wizytą na **Międzynarodowym Festiwalu Filmu Wspinaczkowego w Teplicach nad Metují**, który jest z pewnością największym konkursowym przeglądem filmów zawodowych i amatorskich o tematyce wspinaczkowej i ogólnosportowej w Czechach. Widzowie mogą obejrzeć aż 40 filmów, wystaw fotograficznych, uczestniczyć w pogawędkach, wykładach i projekcjach z ważnymi postaciami związanymi ze wspinaczką górską. Festiwalowi towarzyszą także inne działania sportowe i muzyczne - koncerty zespołów na miejscowym boisku piłki nożnej, plenerowe projekcje filmów, zawody wspinaczkowe, bieg przez Skały Teplickie i różne konkursy sportowe (slick line „Wieszak", wspinaczka szczeliną, wspinaczka po omacku itd.). Początkowo celem Międzynarodowego Festiwalu Filmu Wspinaczkowego był tylko przegląd filmów, dziś to ważne wydarzenie wspomagające rozwój kinematografii o tematyce górskiej.

Oczywiście warto też wspomnieć o letnich odpustach, jak choćby o Odpuście Świętej Anny w Rokytnicy v Orlických horách, jak również o odpustach, o których pisaliśmy na łamach poprzednich numerów Biuletynu.

Życzymy wszystkim dobrych wyborów przy planowaniu letnich wydarzeń.

Zwyczaje i tradycje ludowe

W Gminie Stronie Śląskie w lecie odbywa się wiele cyklicznych, regionalnych imprez. W większości są to imprezy Polsko - Czeskie. Realizowane działania przyczyniają się do poznania kuchni regionalnej, sposobu aktywnego spędzania wolnego czasu, budowania pozytywnych relacji pomiędzy mieszkańcami pogranicza, zacieśnienia więzi zawartych już kontaktów, likwidacji barier językowych i stworzyły okazję poznania kultury obu regionów.

Jako pierwsza odbywa się Strońska Majówka w tym roku pod nazwą „**Kuglarskie pogranicze**". Podczas plenerowego polsko - czeskiego spotkania w Parku Miejskim zostało stworzone mini magiczne miasteczko ze stoiskami warsztatowymi, w których chętne dzieci i młodzież wzięły udział w przyspieszonym poznawaniu tajników sztuki kuglarskiej. Uczestnicy warsztatów zaprosili wszystkich uczestników zabawy do udziału w Polsko-Czeskiej Magicznej Paradzie ulicami miasta. Kolorowy korowód szczudlarzy, klaunów, „bańkarzy" zapraszał mieszkańców do uczestnictwa w dalszej części imprezy. Impreza miała na celu ukazanie tradycji kuglarskich obydwu narodów oraz poprzez pryzmat wspólnej „magicznej zabawy" zacieśnić więzy po obu stronach granicy. Odbył się konkurs na najciekawszy strój podczas parady oraz konkursy sprawnościowe związane z kuglarstwem.

W lipcu organizujemy imprezę nad malowniczym Zalewem w Starej Morawie. Co roku mamy inny temat przewodni. 12 lipca br. zostanie zorganizowana plenerowa impreza pod nazwą **„Polsko – Czeska Ekspresja Taneczna"** nad Zalewem w Starej Morawie. Motywem przewodnim polsko - czeskiego spotkania plenerowego będzie taniec. Uczestnicy przeniosą się w świat baletu, salsy oraz zumby. Na plaży zaprezentują się uczestnicy wcześniej przeprowadzonych polsko - czeskich warsztatów tanecznych, którzy przygotowali układy choreograficzno - taneczne. Uczestnicy warsztatów będą uczyć chętnych podstawowych kroków baletu, salsy i zumby, które potem wezmą udział w konkursie na najładniejszy taniec w tych trzech kategoriach. Zostanie również podjęta próba ustanowienia rekordu największej ilości osób tańczących ZUMBĘ na plaży na pograniczu. Tegoroczną gwiazdą wieczoru będzie Halina Mlynkova z zespołem.

W pierwszej połowie sierpnia od trzech lat organizowana jest w Stroniu Śląskim **„Strońska Drezyniada"**. Tematem przewodnim tej imprezy jest kolej sudecka pogranicza polsko-czeskiego.

W trakcie imprezy zorganizowany jest wyścig drezynowy w czterech kategoriach oraz dla chętnych przejażdżka drezyna spalinową. Imprezie towarzyszą liczne występy oraz kiermasze z tradycyjnymi potrawami.

Organizujemy również w ramach takich spotkań plenerowych pokazy oraz konkursy kulinarne. Często efektami takich zmagań są wydawane przez nas foldery kulinarne. Chciałabym przedstawić przepis, który można znaleźć na naszych imprezach.

Tradycyjne dania w Czechach

Odpustowe kołaczyki z domowymi powidłami

500 g mąki tortowej (T400)
szczypta soli
250 ml mleka
80 g drożdży
1 łyżka cukru
2 jajka
150 g masła
1 roztrzepane jajko do posmarowania
cukier puder do przyozdobienia
kruszonka
nadzienie: różne rodzaje powideł - gruszkowe, jabłkowe, śliwkowe

Przygotowanie:

Z ciepłego mleka, cukru i drożdzy zrobić zaczyn. Do mąki wymieszanej z solą dodać wyrośnięty zaczyn, jajka i zagnieść ciasto. Stopniowo dodawać roztopiony tłuszcz. Następnie na posypanej mąką stolnicy od razu je rozwałkować (nie odstawiać do wyrośnięcia!), a potem pokroić na kwadraciki. Na kawałkach ciasta położyć nadzienie, rożki kwadracików lekko naciągnąć i związać w koperty. Posmarować jajkiem, posypać kruszonką i upiec w nagrzanym piekarniku (ok. 15 minut w temperaturze 180 stopni). Ciepłe kołaczyki posypać cukrem pudrem.

Tradycyjne dania w Polsce

Śląskie niebo

500 g wędzonego mięsa
500 g mieszanych owoców suszonych
1 laska cynamonu
1 - 2 łyżki mąki ziemniaczanej
szczypta cukru

Mięso gotować ok.1 godz. Susz owocowy moczyć przez noc, dodać laskę cynamonu i ugotować. Mąkę ziemniaczaną rozmieszać z małą ilością zimnej wody, dodać do owoców i zagotować. Przyprawić cukrem. Do suszu owocowego przed gotowaniem można dodać skórkę z cytryny. Doprawić sokiem cytrynowym. Podawać z bułkami lub kluskami drożdżowymi gotowanymi na parze.

SMACZNEGO